

ir LAKE teatrose
rodoma labai įdomi
lybe Again", su le-
artistu. Šis vaiz-
vo vaizdams net
bar skubomis pad-
a. Tai gi rodoma
filma, "New
ventures of Tar-

ERU Labdarės
gia pūtiką vaka-
17 d. nauja po-
paminėjimui tri-
tųjų nuo to pa-
savą bažnyčią
sidės 3 val. p-
isą vakarą. Bu-

darbininkai ge-
unijos pripa-
atsaukė, nors
cas tikrai kila
atsilankės fo-
s atstovai.

IKNIKAS
kuopa ren-
ijos parašę
sekmadienį
ie tuoj po pi-
zika šokius
laikus. (18)

DRY and
NING
th Street
y ir prietais-
vatorius.
6414.
iškal vaktis
4222-W.

DALE
ning Co.
Prop.
Ave.,
+++++

"DIRVA" (THE FIELD)
Lithuanian Weekly
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States\$2.00
Canada and Mexico 2.50
Lithuania and other countries 3.00
D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

"DIRVA" (THE FIELD)
Savaitinis Laikraštis
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos B-vė
Vienatinis Lietuvių Laikraštis Ohio Valst.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse 3.00
D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

S. V. Rengiasi Pripažinti Sovietų Rusiją

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

ANGLIAKASIŲ KOVOS UŽ TEISES

Uniontown, Pa. — Rugsėjo 14 d. staiga kilo smarkus streikuojančių angliakasių susirėmimas Frick kompanijos angliakasyklų srityje su streikaujančiais ir su kompanijos private policija, kuri nėra daugiau kas kaip tik kompanijos nusamdinti mušeikos streikeriams persekioti.

Valdžiai dedant pastangas išdirbti kasykloms koda, 35,000 angliakasių streikavo nematydami kasyklų savininkų pusėje, noro atsižvelgti į darbininkų reikalus.

Vežant streikaujančius į darbas ties Gate kasykla ir keliose kitose vietose streikeriai užpuolė juos. Kompanijos policijantai šoko ginti, prasidėjo muštynės ir šaudymas, ir 16 žmonių tapo peršauta.

Šiaip sužeista apie 40 asmenų.

Nors pastarose dienose kasykloms kodas išdirbta, bet šios savaitės pradžioje dar 30,000 angliakasių streikavo, laukdami iki darbininkų vadai išaiškinti pilnai tų nustatymų reikšmę ir pasakys kad darbininkai gali grynai dirbti.

Frick kompanija labiausiai priešinga pripažinimui unijos, bet išrodo kad turės pripažinti, nes Prez. Roosevelt pasirašė tą kasyklų koda.

Padarytoje sutartyje kasyklų darbams tarp kitko yra nustatyta 40 valandų savaitė su minimum alga po žeme dirbantiems nuo \$3.55 iki \$5.63, ir Vakarinės Pensilvanijos kasyklų darbininkams \$4.60 į dieną. Darbininkams pripažinta teisė organizuotis ir per savo atstovus tartis su kompanijomis savo reikalais. Darbininkai negali būti verčiami prigult kompanijų unijose. Darbininkai negalės būti verčiami gyventi kompanijos namuose ir pirkti tik iš kompanijų krautuvių.

FORDAS IMA KARO VETERANUS. Detroit. — Fordo automobilių išdirbystė pranešė jog ims į darbą karo veteranus bedarbius savo dirbtuvėse. Fordas nepasirašė NRA automobilių industrijai ir sako kad veteranų ėmimas į darbą neturi bendro su NRA, tikslai yra tolimesnis produkcijos plėtimasis.

Fordo dirbtuvės žada paimti 5,000 karo veteranų, tokiu būdu bendrai pasidarys apie 50,000 Fordo dirbtuvėse Detroito srityje.

Veteranai imama į darbą po 300 kasdien iki bus sumta visi 5,000 naujų darbininkų.

BROCKTON, MASS. — Pasibaigė streikas avalų darbininkų sutikus priimti valstybinės taikomos tarybos rekomendaciją. 7,000 darbininkų grįžė į darbus.

SKIRIA KOMISIJA TARTIS SENŲ CARO IR KERENSKIO SKOLŲ REIKALE.

SPEJAMA KAD REIRUSIJA JIEŠKO AMERIKOJE \$75,000,000 KREDITO

Washington. — Čia plačiai kalbama ir net ruošiamas planai suteikti sovietų Rusijai pripažinimą, ir gali būti kad apie Sausio mėnesį 1934 metais bus užvesti normališki santikiai tarp Suv. Valstijų ir Sovietų Sąjungos.

Roosevelto administracija darbavosi tuo reikalu nuo pat Kovo mėnesio, kada užėmė valdžią. Amerika dar žada paskirti komisiją tarimuisi su sovietų vyriausybe apie sutaukimą tam tikrų skolų ir nuostolių atlyginimų klausimu.

Amerika dar vis neišsiskaido \$300,000,000, duotų caro ir Kerenskio valdžioms laike karo, ir atlyginimų už komunistų konfiskuotą Amerikos piliečių turta.

Sovietų valdžia taipgi turi reikalavimus atlyginimų iš Amerikos už S. V. kariuomenės padarytus nuostolius laike nuėjimo Rusijon.

Tuos visus dalykus išriš komisijos.

UŽDRAUSTA AUKSAS PIRKTI

Washington. — Amerikos gyventojai pradėjo protestuoti prieš keistą patvarkymą, kuris leidžia parduoti auksą kitų šalių gyventojams kiek tik išgalima, o šios šalies gyventojams uždrausta jį pirkti.

Šioje šalyje aukso uncija nustatyta \$20.67, gi parduoti jį kitoms šalims paveldima po apie \$30 uncija.

Yra daugybė šalies gyventojų norinčių pirkti auksą iš kasyklų, kurios naujai jo iškasa, bet valdžia nenori kad prisipirkusieji auksą vėl jį laikytų.

VOKIEČIŲ NEŽMONISKA "KULTURA"

Vokiečiai nepaprastai nusmuko nuo koto su savo didele "kultura". Neapikant prieš kitus žmones iškilodidesnė negu buvo barbarizmo laikais.

Londone Vokiečių Nazių klube išdėta aprašymai 33 žymių tremtinių iš Vokietijos, kurie prasižengė prieš Hitleristų. Aprašyme sakoma: "Jeigu sutiksi vieną iš jų, nužudyk ant vietos; jeigu tai būtų žydas, sulaužyk jo kune visus kaukus".

DAR DVI VALSTIJOS ATMETĖ PROHIBICIJA

Rugsėjo 19 d. dar dvi valstijos — Idaho ir New Mexico — nubalsavo atmesti prohibiciją. Tai yra 30-ta ir 31-ma valstijos iš 48 valstijų, kurios be jokios pertraukos prohibiciją atmėt.

Reikia dar penkių valstijų ir bus 36 valstijos — arba 3/4 visų valstijų — kurios atšauks prohibicijos priedą iš S. V. konstitucijos.

Šymet iki Lapkričio 7 d. ir tą dieną dar turės balsavimus aštuonios valstijos. Nėra abejonės kad jos visos balsuos atmesti, nei viena nesulaužys eilės vedančios į visišką prohibicijos paneigimą.

PROHIBICIJOS GALAS IŠJUDINS BIZNĮ

Prohibicijos atmetimas sukels didelį gyvumą alkoholinių gėrimų biznyje. Tikima kad atsidarys \$20,000,000 rinka importuotiems iš kitų šalių vynuams, alui ir degtinei. Prieš prohibiciją, normaliais metais, Amerikoje buvo importuojama tu gėrimų už virš \$20,000,000.

Federalė valdžia tikisi iš svaiginančių gėrimų gauti takų apie \$700,000,000 metuose.

RUSŲ MEKANIKŲ "GABUMAI"

Maskva. — Sovietų vyriausybė patraukė atsakomybėn 11 valdininkų surištu su išdirbimu ir pristatymu ukiu mašinerijos. Laikė rugiapjūtės jie nusiuntė į vakarinį Sibirą 300 didelėlių pjaujamų-kuliamų mašinų, bet jų ukininkai negalėjo naudoti, nes iš dirbtuvės jie išėjo vieni be karburetorių, kiti be magnetų, kiti be kitų reikalingų dalių. Laukai dėl to nukentėjo. Ten tų reikalingų dalių nebuvo galima gauti.

Tas parodo kokie "gabūs" sovietų mechanikai ir jų viršininkai inspektoriai.

MEKSIKOJ ŽUVO 32

Meksikoje Rugs. 15 ir 16 dd. peršlavus smarkiai audrai pajuri, žuvo 32 žmonės ir padaryta daug nuostolių.

750,000 DARBININKŲ GAVO DARBUS

Darbo Departamento surinktomis žiniomis, Rugsėjo mėnesį visoje šalyje gauti į darbus dar 750,000 bedarbių.

VOKIETIJA KONTROLIUOS GRUDUS

Berlinas. — Vokietijoje išleista griežta kontrolė ant visų šalyje esančių rugių ir kviečių. Vokietija irgi nori sukontroliuoti tų grūdų auginimą, kad ukininkai neneštų nuostolių. Vokietija ragina ukininkus dauginti sėjimą linų, kanapių, miežių.

KUBOJE NERAMU

Havana. — Sukilėliai nori išversti ir dabartinę Kubos vyriausybę. Smarkiai darbuojasi komunistai ir kiti kurstytojai.

Amerika vėl pasiuntė kariską laivą į Kubos pakraštį. Kubos nenurimimas gal privers Suv. Valstijas įsikšti ten padarymui tvarikos.

VAIKAI RADO DIN-GUSĮ PAŠTO LAKUNĄ

Jackson, Mich. — Rugsėjo 17 d. pavakare trys vaikai atrado nukritusį, susižeidusį ir sulūžusiu lėktuvu S. V. pašto lakuną Neff, 25 m. amžiaus, iš Clevelando, kuris prieš tris dienas nakties laike išskridęs su paštu iš Toledo į Clevelandą dingo. Per tris dienas jo jieskojo lėktuvai ežere ir sausžemyje, bet jokių žymių nesimatė. Išrodė tikrai stebuklas toks staigus din-gimas, ypač kad tą naktį jis dar išlėkęs iš Toledo už ke-liolikos mailių pietuose pranešė per radio kad viskas gerai. Nesulaukus Clevelande, kilo smurzdymas ir per tris dienas jieskota ežeras ir sausžemės tarp Toledo ir Clevelando.

Gi lakunas kokiui tai stebuklu ore paklydo, debesuose pats sau prapuolė, ir vietoj lėkti į pietus, nulėkė atgal į priešingą pusę ir turėjo nukristi. Ten jo niekas netikėjo ir nejieškojo, o jis, susižeidęs, gulėjo ne-pertoliese vieškelio, pelkėtuose krumuose, negalėdamas paeiti iš vietos.

Tris dienas išgulėjo susi-sukęs į paračiatą, be valgio ir gėrimo. Dabar ligoninėje gydomas.

VEJA IŠ PARTIJOS

Maskva. — Šiose dienose Rusijos komunistų partija vėl pradėjo "apsivalymą": meta laukan apie ketvirtą dalį "trefnų" komunistų. Tas reiškia apie 750,000 komunistų atsiras "už durų", priskirti prie "negeistiniųjų".

PRAREGEJO PO 19 M.

Willoughby, O. — Žmogus kuris 25 metai atgal neteko regejimo, dabar vėl pamatė šviesą, visas naujas keistenybes kokių per tą ilgą laiką atsirado, ir pamatė save — pasenėjusį, nes jis dabar jau yra 60 metų amžiaus. Jis yra Eugene Sherman. Budamas 35 m. amžiaus jis paskutinį kartą matė save veidrodyje, ir dabar pažūrėjęs į save vėl, žilą, raukšlėtą veidu, nuliudo. Apie visus naujus dalykus, naujus namus ir kitus daiktus jam apipasakodavo jo artimi žmonės ir jis iš apsakymų turėjo supratimą apie tai, bet niekas jam ne-uzminė apie jo išvaizdą, jo žilimą, nykimą per tą laiką.

LIETUVOJE

Kokios Knygos Mokykliniam Jaunimui Duodama

Mūsų tautos garbingą praeitį ir patys mažai pažystam ir jaunimo, ypač mokyklinio amžiaus, nesupažindinam pakankamai. Jei sulysinsim kitatautį abiturientą (baigusį gimnaziją ar tolygią aukštesnęją mokyklą) su musiškiu tai pamatysim didelį skirtumą. Kodel taip yra? Šitaip yra dėlto kad anaisiais jaunuolis, be gerų savo tautos istorijos vadovėlių (jų ir mes turime), dar perskaito visą daileją literatūrą (apysakas, romanus, poetas...), kuriuoje šiuo ar tuo budu liečiama jo tautos praeitis, gaivinama tėvynės meilė, vaizduojama tautos didvyriai. Visi pripažysta kad daileji literatūra jaunuoliui daro daug didesnio įspūdžio negu sausi, nuobodūs vadovėliai. Užtat ten panašiai literatūrai ir nesigailima pinigų: šitokios knygos perkama ir dovanojama mokyklų bibliotekoms, iš kur jaunimas ir gauna jų pasiskaityti. Vadinaši, kitataučiai mokytojai turi la-

PROHIBICIJOS NAIKINIMAS AMERIKOJE LIETUVAI GERĄ

("Dirvos" Spec. Kor. iš Kauno) Panaikinus Amerikoje prohibiciją ir leidus vartoti alų, daugeliui Europos valstybių atsirado naujų galimųjų tinkamų išnaudoti savo miško medegą. Net tokiai mažai valstybei kaip Lietuva, prohibicijos panaikinimas irgi išėjo į gerą.

Vokietijoje, Prancuzijoje, Lenkijoje ir kitur Amerikiečiai yra užsake labai didelį kėkį bačkų supilti alui. Tokios bačkos daromos ir ažuolo. Bet šito medžio kalbamos valstybės neturi tiek daug kad galėtų patenkinti didelius Amerikiečių užsakymus. Dėlto ažuolą joms tenka kirti iš užsienio.

Lietuva šiuo atžvilgiu gali pasigirti, nes ažuolų joje yra daugybė. Tat visai suprantama kad progą gerai tuos ažuolus parduoti Lietuvos vyriausybė išnaudojo. Šiomis dienomis ministerių kabinetas leido žemės ūkio ministerijai iškirsti 4000 kietmetrių ažuolų ir parduoti lėtpjuvėms apdirbti. Apdirbtas ažuolas bus vežamas į Belgiją ir Vokietiją ir tenai parduodamas dirbti alaus bačkoms Amerikai. Tai gi, Amerikiečiai galės gerti alų iš Lietuvos užaugusio medžio bačkų.

Iš antros pusės, iki šiol ir Lietuvos eksporto firmos buvo apsiėmusios. Sviestui ir kitiems produktams bačkas jos pirkdavo iš užsienio, mokėdamos milžiniškus pinigus. Dabar Kaune susitvėrė akinė bendrovė, kurios tikslas — atidaryti bačkų fabriką. Tuo būdu statinės žymiai atpigę ir nereikėtų už jas išmesti tiek daug pinigų į užsienį. Be to, ir Lietuvos miško medegą būtų naudingai suvartojama Lietuvos viduje.

LIETUVOJE

bai gerą talkininką tautos istorijos pamokoms — daileją literatūrą. Ir pas mus švietimo ministerija naujai pasirodžiusias geresnesias knygas nuperka ir išsiuntinėja mokyklų bibliotekoms. Deja, iš tautos praeities dailiosios literatūros Lietuvių kalba yra visai maža, ir ta ne visa patenka. Į mokyklų bibliotekas tepatenka tik tos knygos kurias švietimo ministerijos knygų leidimo komisijos kalbos taisytojas-korektorius p. St. Dabūžis randa tinkamomis. Deja, tik jo paties bei jo sėbrų verstoms knygoms randama mokyklų bibliotekose vietos. Taip pat į mokyklų bibliotekas gali patekti tik per p. St. Dabūžio bei jo sėbrų "ėyščių" praėjusios knygos. Todėl daug knygų atmetama, girdi, "del kalbos netaisyklingumo".

Tiesa, mokyklų jaunimui reikiama duoti tik taisyklinga kalba parašytos knygos. Čia su šiuo sutiks kiekvienas. Tačiau, pasirodo, šis dėsniis taikomas tik kitiems "mizeriokams", o ne jiems patiems. Štai, neseniai (dar šiais metais) mokyklų bi-

(Pabaiga ant 2-ro pusl.)

KAUNO MIESTE 400 BEDARBIŲ

Rugsėjo 1 d. visame Kaune buvo 400 bedarbių. Turint galvoje kad gyventojų skaičius siekia iki 130,000, šis bedarbių skaičius yra nedidelis.

Spėjama kad iki žiemos bedarbių skaičius gali padidėti iki 1,000 žmonių.

PRADEDA STATYTI "PRISKĖLIMO BAŽNYČIA"

Kaune, Žaliajam Kalne (prie žemaičių gatvės prieš Višinskio gatvę) pradeda statyti senai projektuota Priskėlimo Bažnyčia, atžymėjimui Lietuvos prisikėlimo.

Esant gana blogam bažnyčios statybos vietoje gruntui, kuris apie vieną metrą yra iš smėlio, toliau smulkas smėlio su vandenių ir apie 3-4 metrų gilumoje skysto keliasdešimt centimetrų storio molio ir tik žemiau kieto, storo molio, kuris, kaip pagrindas, statybai būtų tinkamas, Priskėlimo bažnyčia yra statoma ant gelžbetoninių polių, nes paprastu būdu padaryti pamatus reikėtų juos įleisti iki kieto molio sluogsnio, t. y. apie penketa metrų, kas labai brangiai kaštuotų. Šiokia statymo konstrukcija civilinėje statyboje Lietuvoje yra pirma. Iš viso polių bus įkalta artim 1,000, kurie jau visi yra pagaminti ir dabar trijų poliakalių-specialistų yra kalami. Poilūs šiais metais numatoma sukalti visus. "L.A."

MOKYKLŲ STATYBA

Raseinių apskrityje šymet yra numatyta pastatyti 40 komplektų pradžios mokyklų, jų tarpe pačiame Raseinių mieste 6 komplektų mūrinę pradžios mokyklą.

Tai bus didžiausias skaičius šymet statomų mokyklų iš visų apskrčių. "L.A."

KORESPONDENCIJOS

PITTSBURGH

MOTERŲ VAKARĖLIS

Kas atsitiko su Soho moterimis? Apie ką jos tiek daug kalba? Gal jos kalba apie vestuves ar krikštynas? Ne, vestuvės ir krikštynos yra paprasti dalykai, o jos šneka apie visai nepaprastą dalyką. Gal jau ir jų girdėjot?

Praeitą Gegužės mėnesį, per Sandaros vakariene, Soho moterys sujudo didelį darbą dirbti. Inž. Bronius Blažaitis papasakojo apie Lietuvių Kambario Fondo darbą. Jo motina, nepasitenkinus kalbomis, sako Soho moterims kad nepripitinka šnekėti arba klausytis, bet reikia dirbti. Štai ir buvo jų inspiracija.

Jos tuojau, nieko nelaukusios, sušaukė susirinkimą ir sutarė laukyti kortavimo vakarėlį sekmadienio vakare, Rugsėjo 24 d., nuo 8 val. L. M. D. salėje.

Valdybą tapo išrinktos: E. Lelionienė, pirm.; M. Zdankevičienė, vice pirm.; M. Stanišauskienė, išd.; M. Šinkunienė, rašt.; A. Viktoravičienė, valgių pirm.; B. Martinonytė, "Markers" pirm.; M. Virbickaitė, korespondentė.

Ir kur jų vienos darbas pasibaigia ir kitos prasideda niekas nežino ir niekam nėra galvoj. Visos dirba kaip viena.

Taigi, neužmirškite šio smaus moterų vakarėlio, sekmadienį, Rugs. 24 d., 8 val., L. M. D. salėje, 142 Orr st. Milda.

ATGAVO REGĖJIMĄ PO 19 METŲ

Sylvester Flynn; nuo North Side, kuris nuo 7 metų savo amžiaus buvo apakęs, šiose dienos atgavo regėjimą, išbuvęs ne-regiu per 19 metų.

NUSIZŪDE MERGINA

Rugsėjo 18 d. nuo Liberty tilto, 150 pėdų aukščio, nušoko ir užsimušė Stella Pietras, 18 m. amžiaus, iš McKeesport. Ją paėmė žmonės apačioje prie geležinkelio bėgių, ir už kelių minučių ji mirė.

Nusizūdymo priežastis nežinoma. Ji buvo apleidus savo tėvus trys metai atgal, nesutikdama su pamote, ir gyveno pas gimines, kur turėjo ir darbą. Tą dieną kai ji nusizūdė, ją važiavo atkankyti jos vaikinai, kuris gavo pasiūlosavimą iš miškų armijos stovyklos.

JAU GAMINA DEGTINĘ

Pittsburgo degtinės varyklos nujaučia kad prohibicija Amerikoje bus panaikinta kada nors trumpoje ateityje, todėl negaišiuodamos gamina degtinę kad nebūtų šalis užklupta nepirsi-rengus.

Štai Joseph Finch Company, Schenley, Pa., degtinės varykla dirba visu smarkumu ir pilsto į bonkas degtinę gatavai išvežimui ant pareikalavimo kaip tik bus duota žodis "GO".

DUBOIS, Pa. — B. & O. geležinkelio dirbtuvės pašaukė į darbą 150 darbininkų ir palengva žada priimti pilną skaičių apie 340 darbininkų.

Lorraine tos pačios geležkelio kompanijos dirbtuvė pašaukė į darbą 100 darbininkų daugiau. Viso dabar dirba 400.

Swiftest and Best

RHEUMATIC PRESCRIPTION

85 Cents

Pain—Agony Starts to Leave in 24 Hours

Just ask for Allenru—Within 24 hours after you start to take this safe yet powerful medicine excess uric acid and other circulating poisons start to leave your body. In 48 hours pain, agony and swelling are usually gone—The Allenru prescription is guaranteed—if one bottle doesn't do as stated—money back.

PENNSYLVANIJOS ZINELES

STIKLO DARBAI DIDĖJA

New Kensington. — American Window Glass Co. paima į darbą dar 500 darbininkų. Iki šiol dirbo su apie 100 darbininkų.

PERTVARKO ALGAS

Harrisburg, Pa. — Valstijos administracija pertvarkė algas 1,287 įvairių aukštesnių valdininkų iki žemiausių darbininkų. Kurie perdaug gavo jų algos numazinta. Paveizdan, numazinimai pravesta nuo \$60 iki \$2,900 į metus. Valstijos Darbininkų Apdraudos fondo vedėjui alga numazinta nuo \$5,000 iki \$2,100 į metus.

Kurie darbininkai gavo metinės algos \$1,500 arba mažiau tiems padidinta algos. Tikslai vieno valdininko alga pakelta \$900 į metus iki \$2,400. Tai yra kasyklų departamento kontrolieriaus.

Bendrai imant, nežiurint ne-kurių algų padidinimų, šiame pertvarkyme valstija sutaupys apie \$140,000 į metus.

DARBININKŲ SKAIČIUS PADAUGĖJO

Per Rugsėjo mėnesį Pennsylvania dirbtuvėse darbininkų skaičius padaugėjo 7 nuos. Virš buvusio skaičiaus Liepos mėnesį. Dirbtuvės paėmė apie 50,000 darbininkų, kas yra didžiausia vieno mėnesio skaitlinė šį metą.

Lyginant su Kovo mėnesio algomis, Rugsėjo mėnesį algomis išmokėta 63 nuos. daugiau. Lyginant su 1932 metų algomis, šymet Rugs. mėnesį mokėta nuo 101 iki 222 nuos. daugiau.

SCRANTON, PA.

JAUNIMO VAKARĖLIS.

Jaunimo draugija prie Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčios veikla, dirba kad atnešti finansiską paramą bažnyčiai, padėti apmokėjimui naujų vargšų, ir jaunimo kultūros reikaluose.

Rugs. 28 d. jaunimas turėjo šokį "Gedimino Parke", kur atsilankė daug jaunimo ir liko dikčiai pilni. Po šokio buvo duota užkandis.

DIRMAVONĖ. Rugs. 3 d. L. T. K. bažnyčioje atsibuvo iškilmingos pamaldos sąryšyje su Lietuvių vaikų dirnavone, kurioje dalyvavo suvirš 100 vaikų. Dirnavonę atliko Vysk. Hoduras ir apeigose dalyvavo daug kitų kunigų. Pamokslus tam tikslui sakė Vysk. Hoduras. Kun. Brazys ir vietinis klebonas Kun. Vaicekauskas. Žmonių buvo pilna bažnyčia. Choras po vadovyste Adelės Gustaitytės gražiai pagiedojo. Jaunimo Dr-jos Koresp.

Naujausi TEATRAI

Kumučių Rojus

Keturų veiksmų tragi-komedija iš prohibicijos laikų. Reikalinga 6 vyrų ir 6 moterų. Knygtė 60 pusl. Kaina 50c

Baudžiauninkė

4 aktų melodrama, pritaikyta lengvam perstatymui Amerikos Lietuvių vakaruose. Reikia 5 vyrų ir 6 moterų. 67 pusl. 50c

Žentai iš Amerikos

2 aktų komedija iš Amerikiečių prietikių Lietuvoje. Lošia 4 vyrai ir 3 moterys. Kaina 50c

GRAŽI MAGELIONA

Melodrama 4 aktų, 6 atidengimų. Vaidina 3 moterys ir 10 vyrų. 63 pusl. knygtelė. Kaina 50c

AMERIKA PIRTYJE — komedija 3 aktuose, 43 pusl., vaidina: 7 vyrai, 2 moterys. 20c

"DIRVA"

6820 Superior Ave. Cleveland

YOUNGSTOWN, O.

LIETUVIŲ gyvenimas. Nenoriu daug girtis šio miestelio Lietuvių gyvenimu, bet jie ištikro butų nukriaušais jei aš aprašyčiau apie juos kad nieko neveikia vien tik girtuokliauja. Ne mano tikslas rašyti matant tik blogą pusę gyvenimo. Kadangi žmoneliai yra labai suvarginti ilgos bedarbės ir kitokių bėdų, kurios prisideda prie kitų, kas sukrauna sunkią gyvenimo naštą ir tas nusilpnina geriausius žmogaus užmanymus ir upą veikimui. Todel tuo pasiremdamas sakau kad mes Youngstowniečiai dirbam kiek išgalim ir kiek mūsų aplinkybės leidžia.

Čia turim daug visokių pakraipų žmonių, kuriems ir patiemis yra sunku atskirti kuriai partijai jie priklauso ir kur galėtų geriau pasitarnauti. Gal iš tos priežasties ir yra labai mažos darbo pasekmės. Visi dirba, bet to darbo vaisiai apgailėtina smulkūs ir vienybės čia kaip ir nėra. Katalikai čia viskuom atsižymi daugiau, bet ir pas juos vienybės nėra. Žinoma, katalikams yra lengviau darbuotis delto kad klebonas Kun. Šteigmanas yra gana veiklus ir visados stovi pirmutiniu visur. Kitos partijos randasi sunkesniame padėjime, nes tas pats Jurgis turi sunkiai dirbti dirbtuvėje, o paręjęs iš darbo nuvargęs turi būti vedėju savo srovės reikalų, su mažu arba visai be išsilavinimo ir be mokslo.

Pirmiau kada čia buvo labai įsigyvenę socialistai, bet neilgam laikui; antri tai buvo katalikai, kurie šiandien užima pirmą vietą. Nežinau kodėl tautininkai čia yra nuskurdę ir labai bailūs žmonės. Butų gerai kad vienas iš dragesnių išeitų priešakinį ir pertikrintų kitus kad čia pavojaus nėra ir yra labai lengva mūsų tautiečiams užimti pirmą vietą visur. Tik reikia drąsos, vyrai.

Nėra ko daug nusiminti, aš turiu viltį kad trumpoj ateityj čia tautininkai stovės ant geresnių pamatų.

SLRKA. kuopa turėjo pikniką parapijos darže pas kleboniją. Žmonių atsilankė mažai, todėl ir pelno mažai buvo. Nesilankymu į parengimus atsižymi ne tik katalikai bet ir kitų srovių žmonės.

"DRAUGE" kiekviename numeryje randame tulo žvirblio korespondenciją, kuris daug nesamonių prirašo, bet viskas eina už gerą, nes iš katalikų nėra kas galėtų rašyti, todėl tas pasenęs žmogelis rašo kas tik ant seilės užėina ir tas viskas pasilieka už "teisybę". Nežinau iš kur išdygo St. Miris, kuris irgi parašė "Draugui", ir kaip matyt tie du korespondentai vienas antro neapkenčia: Miris griebė žvirbliui už plunksnų, bet žvirblis, rašydamas korespondencijas panašias į "Tukstantis Naktų ir Viena" pasakas, ir vartodamas žodžius iš šv. rašto, kad nereikėtų savo žodžius vartoti, neduoda progos St. Miriui gerai įsikibti į plunksnas. Redaktorius matydamas kad žvirbliui gali būti pavojus, davė Miriui "ultimatą" paliauti "agitaciją" prieš žvirblį. Tai tokie mūsų katalikai, net ir per spaudą vienas kitam už sprando kimba. Saulės Brolis.

Radway's Pills FOR CONSTIPATION

What They Are: A mild reliable vegetable laxative which does not gripe, cause distress or disturb digestion. No habit forming. Contains no harmful drugs.

What They Do: Millions of men and women, since 1847, have used them to relieve sick headaches, nervousness, fatigue, loss of appetite, poor complexion and bad breath when these conditions are caused by constipation.

At All Druggists

Radway & Co., Inc., New York, N.Y.

Kokios Knygos Mokykliniam Jaunimui Duodama

(Pabaiga nuo 1-mo pusl.)

biблиотека gavė jau po trečią egzempliorių Jul. Verno knygos "Kelionė Aplink Pasaulį per 80 Dienų". Juk dabartinėmis akimis žiūrint šios knygos kalba yra labai pasenus. Tat kam jos reikėjo, ypač kad jau du egzempliorių šios knygos mokyklos turi, tai jau trečiojo kiū budu nereikėjo. Mat, šią knygą vertė prof. J. Balčikonis, budamas dar Panevėžio gimnazijos mokytoju. Dabar ir pats prof. Balčikonis kuola (pas mus blogiausias pažymis!) pastatytų tokiame mokiniui kuris rašytų taip kaip "Kelionė" pats prof. Balčikonis rašo. Juk tuo budu apsunkinama darbas Lietuvių kalbos mokytojams, mat mokiniai mokytojui režia, girdi prof. J. Balčikonis šitaip rašo.

Jei švietimo ministerijai rūpi kad mokiniai deramai mokėtų Lietuvių kalbą tai šios knygos porą egzempliorių tegul išima iš mokyklų bibliotekų ir tegrąžina juos vertėjui. Gi jų vieton tenuperka knygas taisyklinga kalba. Gi, jeigu šiai knygai galima patekti į mokyklų bibliotekas, nors ir kalba jau pasenus, tai drąsiai galima ir kitoms knygoms, kurios nėra "Dabušiškios", t. y. neperėjusios per Dabušio "ėyšių", tačiau jų kalba yra daug žmoniškesnė.

negu ano prof. J. Balčikonio vertimas.

Istorinių dailiosios literatūros veikalų turime, tačiau į mokyklų bibliotekas pateko V. Krėvės "Dainavos Šalies Senų Žmonių Padavimai", Pietario "Algimantų", A. Vienuolio "Kryžėiviai", S. Minclovo "aina apie-Sakalą", ir dar šis tas. Kitų nėra, mat jų kalba "nedabušiška". Amerikiečio K. S. Karpavičiaus romanų iš Lietuvos istorijos nėra, nors jie turėtų būti. Mat, jo rašyba žymiai skiriasi nuo visoj Lietuvoj priimtosios, todėl ir jo knygų švietimo ministerija neperka. Tačiau kiek daug yra tuose romanuose žinių iš Lietuvos istorijos. Jau vien del šios pastaros priežasties reiktų K. S. Karpavičiaus istorinius romanus pargabenti mūsų mokyklų bibliotekoms. Juk panašių romanų mūsų literaturoj tiek mažą tėra, tai bent turimuosius duokim skaityti mokykliniam jaunimui. Jei jau anam prof. J. Balčikonio kalbos šlamštui galima buvo patekti į mokyklų bibliotekas tai ir K. S. Karpavičiaus romanams patekti galima, kadangi jų ir kalba nėra nieku blogesnė už ano prof. Balčikonio vertimo kalbą, na, išleisti tie romanai tai jau šimtą kartų dailiau negu Lietuvių knygų leidžiama. Mokiniais bent akys negestų, kadangi labai malonus šriftas. Jei jau taip bojama kalbos taisyklų lingumo tai ano prof. Balčikonio vertimo pora egzempliorių

RADIO PROGRAMAI

Su sekmadieniu, SPALIŲ 1 d., prasidės "Dirvos" Lietuviški Radio Programai iš Clevelando Stoties WJAY (610 kilo.) 10:15 val. ryto. Paklausykite jų patys ir praneškite kitiems.

reikia išmesti iš mokyklų bibliotekų, kadangi dar vienas liks. Po kelėtų egzempliorių galima būtų pirkti tik labai pavyzdin-ga kalba parašytų gerų knygų.

Tat duokim mokykliniam jaunimui dailiosios literatūros iš mūsų tautos istorijos. Težadina ji jame tėvynės meilę. "Iš praeties tavo sunys te stiprybė semia".

Philadelphia, Pa.

Gerbiamiems Philadelphia-čiams.

Kadangi susidėjus aplinkybėms aš iš Philadelphiajos išvažiuoju ir negalėdamas visiems mano buvusiems bendradarbiams paspausti rankas, šiuomi nors per laikraštį tariau Jums sudiev ir visiems man padėjusiems tariau širdingą ačiū.

Kun. X. M. Žukauskas.

NAUJI RADIO PROGRAMAI.

Brooklyne įsisteigė naujas Lietuvių radio programas po vadovystę Jono Valačio, buvusio "Vienybės" redaktoriaus. Programai prasidėjo su Rugsėjo 15 diena. Duodami iš stoties WWRL, 10 val. penktadienio vakarais. Ši stotis girdima New Yorke, New Jersey, Connecticut.

AKRONO ŽINIOS

ISVAŽIAVO mokytis. Rugsėjo 11 d. Louis Macirauskas išvažiavo į Michigan valstiją mokytis orlaivininkystės inžinerystės. Jis yra malonus jaunas vaikinai. Linkėtina pasekmių. Reikia padėkoti ir tėvams kad rūpinasi savo sūniui suteikti geresnį duonos kąsnį ir pastumdėja mokytis žmonijos progresui. J. R.

NUŠOVĖ KRAUTUVNINKĄ.

Rugsėjo 14 d. Frank Rennex, 48 m., užėjo pas savo pažystamą krautuvninką, August Savage, 38 m., ant 1114 Johnson st., ir prašė paskolinti pinigų grynimui jo kokios ten menkos bylos teisme. Krautuvninkas atsisakė pinigų duoti ir tarp jų kilo barnis. Krautuvninkas pagaliau liepė tam žmogui eiti iš krautuvės laukan. Rennex vietoj eiti laukan, įsirdęs užbėgo už šėpos kur radosi krautuvninko revolveris, pagriebė revolverį ir bėgdamas laukan pradėjo šaudyti ir krautuvninką nušovė. Tą atsitikimą matė krautuvninko žmona ir dar viena moteris. Pašaukta policija neužilgo žmogūdį sugavo.

NAUDOJAMA TIK VIDURINIAI LAPAI

del jūsų Lucky Strike

Copyright, 1933, The American Tobacco Company.

Gerai Tabakas — Tikras Gerai Tabakas! Išidėmėk gludų, šilkinį audinį. Tie yra viduriniai lapai. Mes naudojame tik šiuos vidurinius lapus gaminti mūsų geriausius vidurinius tabakus. Jie yra švelniai, be kamieno. Ir kiekvienas Lucky yra pilnai priimtas iš geriausio tabako. Aprašus, kietas — laisvas nuo drusų galų. Štai kodėl Luckies visuomet patenkina.

VISUOMET puikiausias tabakas
VISUOMET puikiausias tabakas
VISUOMET Luckies patenkina!

"it's toasted"

DĖL GERKLĖS APSAUGOS — DĖL GERESNIO SKONIO

Mūsų Kultūrinio Gyvenimo Klausimai — Amerikos ir Lietuvos Politikos Reikalai Mūsų Jaunimo Raštų Skyrius Chicagos Žinios

PRASIDEDA BRUŽDĖJIMAS AMERIKOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS REIKALUOSE

Pradeda pasirodyti nauja era, naujas gyvenimo pulsas pradeda mušti, kad Amerikos Lietuviuose pradėjo stiprėti geri norai. Ne taip čia senai įvyko Tautinė konferencija Chicagoje. Nors nekuriu man kad konferencija buvo ne taip svarbi, ypatingai tam tikros srovės žmonės, tačiau šandien jau visai kas kita matosi. Nespėjus laikinai centro valdybai pagaminti reikalingus projektus, atėina pranešimai kad Amerikos Lietuvių Sąjungos valstybių tarybos pradėjo kurtis sekančiose valstijose: New York, Illinois, Mass., Conn., Pennsylvania, New Jersey, Maryland, Missouri. Viršminėtos valstijose jau yra pilni sąrašai ir Valstybių Tarybas. Dabar dar paliko Ohio, Michigan, Wisconsin ir kelios kitos valstijos.

Konstitucijos projektas rengiamas spaudai ir neužilgo bus išsiuntinetas pilnas projektas

"BALTAŠIS SVEDŲ LAIVYNAS"
Greita kelionė į Lietuvą per Švediją.
Laivai išplaukia iš New Yorko
Pier 97, gale W. 57th St.

M.L. DROTNINGHOLM Rugs. 30
M.L. KUNGSHOLM Spalių 19
S.S. DROTNINGHOLM Spalių 31
S.S. DROTNINGHOLM Lapk. 29
*M.L. GRIPSHOLM Gruodžio 9
*Kaledu Ekskursijos į Lietuvą.

Dideli, balti ir gubūs laivai. Erdvis ir gerai ventiliuoti kambariai. Kelionėje: judomi paveikslai, koncertai ir šokiai. Keliaujant "Baltųjų Svedų Laivynu" kelionė bėna per trumpa.

Kreipkit į vietinį agentą, arba:
Swedish American Line
181 N. Michigan Ave. Chicago, Ill.

SUERZINTI NERVAI

Kada labai nervuojatės... kada vaikų eregels erzina jus... kada viskas ką tik darot, reikia jums nuovargi... kuomet apima nusiiminimas... bandykite panaudoti Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. 98 iš 100 moterų sako kad joms pagelbėjo.

Šis vaistas duos jums ekstrą energijos kurios truksta. Gyvenimas išvėdys vertu gyventi.

Nekentėkit nei vienos dienos daugiau kada šis vaistas gali jums suteikti pagalbą. Nusipirktį bonką iš savo vaistininio šandien.

**Lydia E. Pinkham's
VEGETABLE COMPOUND**

Kiekvienas mato juskų plaukus. Užlaikykite juos sveikus su mūsų prietaisais, kuri naudojam plaukai auga gausiai ir tuoj nustoja slinkti ir žili. Stebuklingas prietaisas, ne medikamentas. \$1.25 cash. (42)

JOHN ZRADA
1722 W. 18th Place
Chicago, Ill.

DYKAI BANDYMAS NUO REUMATIZMO

Mes turim puikų Metodą nuo Reumatizmo, kuri noriai pasiusime kožnam šio laikraščio skaitytojui kuris tik pareikalaus. Jeigu kenčiat skausmą sąnariuose, jeigu jie sustingę, arba labai jausiat, jeigu turite kentėti kožnoj oro permainoj, štai jums proga išbandyti paprastą, pigų Metodą, kuris pagelbėsio šimtams.

Mes noriai pasiūsim jums PILNĄ Pakelį, 7 dienoms DYKAI ISBANDYMI, ir jeigu norėsit naudot daugiau, tą galėsit daryti už mažus kaštus. Mes kviečiame jus naudoti tą vaistą 7 dienas, DYKAI, mūsų kaštais. Pasiųskite savo vardą ir adresą tuojau į ROSE RHEUMA TAB CO., Dept. X-3, 3516 N. Irving Ave. Chicago, Ill.

Valstybių Taryboms apsvarstyti. Valstybių Tarybų pareiga bus rimtai projektą persvarstyti.

Amerikos Lietuvių Sąjunga yra inkorporuota organizacija ir turi teisę veikti visose valstijose.

Laikinoji centro valdyba su pasiūlymu dirba ir noriai atsakys visiems veikėjams į paklausimus. Taigi kas norit kokių informacijų apie šią naują Amerikos Lietuvių Sąjungą rašykite į laikiną Centro Sekretorių:

P. Jurgėla,
2437 W. 69 St. Chicago, Ill.

SOCIALISTAI VERDA NAUJĄ MARMALIENĘ Mūsų GYVENIME

Chicagoje socialistų likučiai, kurie savo buvusioj konferencijoj Liepos 15 d. galutinai suskilo, dabar pasijuto kad jų pasekėjai išnyko kaip Grigo bitės. Taigi buvęs socialistų generalas, kurio armiją bolševikai nusivedė, p. Grigaitis liko vienu vienas.

Na ką dabar daryti? žinoma, reikia įieškoti tokių kurie kaip nors pasiduos jam suvilioti. Bet tokių žiandien jau mažai yra. Tokioje padėtyje, reikia kuo nors apsimaskuoti. Taip ir padaryta. Grigaitis apsimaskavo "patriotiškumu", vildamasis kaip nors išlaikyti savo nušiapusią politiką.

Štai ir pasirodė. Rugsėjo 2 d. laidoje "N." paleido savo didelę "antį", kad įkuria "Amerikos Lietuvių Trans-Atlantinio Skridimo Sąjungą", kurios tikslas sukelti reikalingą sumą pinigų nuipirkimui lėktuvo ir jo reikmenų, kas, žinoma, kainuos apie \$32,000.

Pats užmanymas skamba labai gerai, ypač kad yra lakunas kuris gali tokią kelionę atlikti. Tik, žinoma, socialistų likučiai tokios sumos sukelti negalės, ir Amerikos Lietuvių negalės ta našta toli perdidelė. Kitos srovės, kaip galime nujausti, bent dabartiniu laiku prie to naujo sumanymo neprisidės. Prie tokių aplinkybių lakunas kuris gal per daug lengvai patikėjo socialistų likučiams, nors ir turi pasiryžimo skristi, gali likti tik skaudžiai apvilts.

Aš Pasakysiu Veltui
Kaip Gydyti

Kojų Ligos

Tiktai ištepkit istinusias gyslas ir skaudamas vietas su Emerald Oil, ir apriškite kojas. Naudokit bandą 3 colių pločio ir gana ilgą kad gerai apvyniotų, vyniokit nuo apačios į viršų iki kelio, kaip kraujas teka gyslose. Nebus daugiau trukusių gyslų. Nebus skaudamų atvirų žaizdų. Nebus trukdančio skausmo. Tik pasekit nurodymus ir tikrai pagelbės. Jūsų vaistininikas nelaikys jūsų pinigų jeigu nepagelbės.

**FREE
to Stomach
Sufferers**
25c Pkg. of Bell-ans for
Indigestion

(Offer Limited to 1 Week)

If you are looking for "something better" for that gas, sick headache, heartburn, etc., take advantage of this offer. Bell-ans tablets are a non-laxative combination of willow charcoal, sodium bicarbonate U.S.P., carminatives and pharmacopeial flavoring oils blended to give 60-second relief in ordinary indigestion and 5-minute relief in severe indigestion. The makers take the risk that you'll like this 35-year young tablet enough to prefer it. Six Bell-ans, Hot Water, Sure Relief!

Bell & Co., Mfg. Chemists,
Orangeburg, N. Y.
Dear Sirs—Please send, without obligation, one 25c pkg. of Bell-ans for Indigestion for trial.

Name (print) _____
Street _____
City _____

RENGIAMA MINĖJIMAS VILNIAUS UŽGROBIMO

Spalių 9 diena tai viso pasaulio Lietuvių gedulo ir protesto dėl Vilniaus užgrobimo diena. Iki Lietuva neatgaus savo sostinę Vilnių tai Lietuviai nenustos protestavę prieš Lenkus.

Visi Amerikos Lietuviai būtinai privalo rengti Spalių 9 dienos paminėjimą.

Chicagoje įvyks net keli parengimai tą dieną. Tautinių pažiūrų žmonės bendrai rengia paminėjimą sekmadienį, Spalių 8 d., Lietuvių Auditorijoj. Todel bukit pasirėngę visi dalyvauti tą dieną ir vėl kartu pareikšti kad mes niekad, niekad, niekad be Vilniaus nenurimsim!

Kas pažysta Amerikos Lietuvių gyvenimą tas gerai žino kad socialistų kuriniai beveik visi nelaimingai baigė savo dienas, o iš jų kurinių ir šiandien atskaitų niekas nemato. Todel galima nujausti kuomi tas naujas socialistų skymas baigsis.

Faktas yra kad socialistų "N." nerėmė savo noru Dariaus-Girėno skridimo projekto, o tik talpino pranešimus ką komiteto sekretorius pridurodavo, ir tą iškratpant. Šandien kada visi Amerikos Lietuviai nori pastatyti Dariui-Girėnui paminklą, socialistai visu smarkumu užsimoję tam pakenkti.

Nors Darius ir Girėnas arti savo tikslo kelionės galo ir žuvo, bet faktas pasilikla istorijoje kad Atlantiko vandenynas Lietuvių pasekmingai perskristas. Taip esant, nuo dabar kas ir kiek kartų neskrystų, tos garbės ką Darius ir Girėnas padarė, nei vienas kitas negalės laimėti. Smagu ir labai gerai kad randasi ir daugiau narsių mūsų vyrų, ir pagirtinas dalykas jų geri norai, bet tas dar nereiškia kad prie dabartinio aplinkybių yra būtinas reikalas išnaujo gręžti iš mūsų darbininkškos visuomenės tokią didelę sumą pinigų. Taipgi galima pastebėti kad jeigu kam ir nuipirkume labai gerai įrengtą lėktuvą, ir jeigu toks lakunas perskristų Atlantiką, tame nieko nepaprasto nebus. Šandien ne tik per Atlantiką skrenda bet ir aplink visą žemę, ir tas nesukelia didelių sensacijų.

Darius ir Girėnas, kurie pasekmingai Atlantiką perskridę žuvo, paliks mūsų tautos istorijoje kaip pirmutiniai drąsuoliai, ar kas kitas skris ar ne.

Todel reikia galvoti rimtai, ir kada bus laikas ir reikalas paremti tuos kurie nori bandyti tą ką padarė Darius ir Girėnas. Bet reikėtų atsargiai apsižiūrėti su tokiais žmonėmis kurie tik nori visuomenėje žuvalti. Tai socialistų likučiai. Visi žino kad kenkimas Dariaus-Girėno paminklui yra didelis nedžentelmoniškas žygis.

**DARIAUS-GIRĖNO
PAVEIKSLAI**
FOTOGRAFAS
W. STANKUNAS
Turi puikių Dariaus ir
Girėno Paveikslų.
Užsisakykite tuojau.
3315 SO. HALSTED St.
Chicago, Ill.

Į LIETUVĄ

Reguliariai
Išplaukimai,—
Patogi Kelionė,—
Žemos Kainos.

Platesnį informaciją atsikreipkit į vietinį agentą arba į

**SCANDINAVIAN-
AMERICAN LINE**

27 Whitehall St. New York

AMBER WORKING IN LITHUANIA

By Dr. J. Kaškelis

Among some of the more important resources of the depths of Lithuanian soil must be accounted amber. But the importance is considerably greater than that of gypsum, peat, chalk, lime, etc., which are also found in Lithuania. Amber, is not only the "noble mineral" of our country, but it possesses world importance, because nowhere else is there found amber of such good quality and in such large quantities as on the Baltic coast and near Königsberg. It is true that amber in larger and smaller quantities is found in other countries, but true amber of the best quality is found only on the Baltic coast. Unfortunately, among us, amber, as in the case of many other resources reposing in the earth's depths, is not yet properly utilized, and so far the full extent of amber supplies and the places where they are to be found, have not been decided. Nevertheless, in proportion as Lithuania's economic resources are extending and smaller economic branches are beginning to be utilized, it is important that amber also should be added to the category of valuable industries and more widely developed. It is necessary that the acquisition of raw amber and its trade and fashioning should be suitably expanded and regulated.

As already intimated, heretofore it has not been concretely ascertained where, in what parts of Lithuanian territory, whether on dry land or in water, amber is actually found and what its origin is. Besides the amber found cast up by the sea on the shore, it is occasionally found inland, as, for example, opposite Varniai (Lake Plateiai) and in certain regions of Klaipėda (Memel) and Palanga. Some affirm that there is amber in the Priekulė Valley. On the strength of certain indications, there is no occasion to doubt the presence of amber earth in the Kurisches Haff. The firm of Stantien & Becker who up to 1899 had a concession to dig amber in East Prussia, before beginning to do so anywhere had to obtain a Government permit and furnish details and a plan of the proposed area of digging. Therefore the said firm, before supplying such plan, would carefully carry out an examination of the ocean

bed, ascertaining the richer amber spots and various earth strata. The firm in question, immediately before the cancellation of the concession, had furnished the Government with a plan of the newly investigated area. This surveyed area, in which there are layers of amber bearing earth, extends to about 3,000 hectares. That there is really amber in the Kurisches Haff waters may be judged from the fact that the firm of Stantien & Becker had quite considerably developed the work of digging amber for which purpose they equipped the harbour of Juodkrantė (Schwarzort). That there is amber in Lithuania, especially in the Klaipėda territory, is not doubted by many German specialists in that line. Only their general tendency is not to attach importance thereto and to stifle efforts in Lithuania to work amber. That there is such a tendency may be inferred from the following:

(1) According to the saying of fisherman of Juodkrantė and other parts of the Kurisches Haff, Germans are forbidden "vom Mund zu Mund" (from mouth to mouth) to tell Lithuanians where formerly amber was dug;

(2) that the Germans made efforts to buy from "Gintaras" (Amber) Company the concession received from Klaipėda Territorial Directorate to dig amber in the Kurisches Haff;

(3) that the German Government forbade firms to sell amber digging machines or to enter into closer relations with companies working Lithuanian amber.

It behooves geologists to concern themselves more with the investigation of where and in what quantity amber is available. The Government should also adhere to this work, because private initiative for example, the Klaipėda Company "Gintaras", which digs amber from the bed of the Kurisches Haff, would hardly risk disbursing the necessary large outlays for investigation purposes. It will be difficult to rationalize and render more productive the work of obtaining raw amber with properly investigating the presence of amber in the Kurisches Haff and the territory itself.

(To be continued)

THINGS THAT NEVER HAPPEN By GENE BYRNES

Nustojo 20 Svarų Riebumo į 4 Savaites

Mrs. Mae West iš St. Louis, Mo., rašo: "Aš esu 28 metų amžiaus ir svėriau 170 svarų iki panaudojau vieną dėžę Kruschen Salts tik 4 savaitės atgal. Dabar svėriu 150 svarų. Taipgi turiu daugiau energijos ir neturiu alkanumo jausmų." Riebus žmonės turėtų gerti šauk-

štuką Kruschen Salts stiklę karšto vandens rytais prieš pusryčius—ta druska yra SAUGI, nekenksmingas budas numazinti svorį, kaip patyrę tukstančiai vyrų ir moterų.

Gaukit bonką Kruschen Salts iš vaistinės bile kur Amerikoje (ištekis 4 savaitės) ir mažai kaštuoja. Jei ta bonka nepertikrins jus kad tai yra SAUGUS ir tikras budas nustoiti riebumo—pinigai bus gražinti.

CHICAGOS LIETUVIŲ NAUJIENOS

Chicagos antrašas: 2437 W. 69 St. Tel. Grovehill 2242

JACK ŠARKIS PRA- LAIMĖJO PUNKTAIS

Rugsėjo 18 d. Comiskey parke įvyko kumštynė tarp smarkaus jauno Chicagos kumštinninko, King Levinsky, ir Lietuvio Jack Šarkio-Zukaško.

Nors šios kumštynės buvo garsinama kaip Šarkio bandymas grįžti atgal prie čempionato, kurį jis tik trumpai turėjęs pralaimėjo Italui Carnerai, Šarkis nepažinęs pirmyn bet atgal ir siekimas prie čempionato lieka jam tolimesnis.

Smarkus jaunas žydas Levinsky laimėjo punktais dešimtyje raundu. Nors dar Šarkis turi sutartį stoti prieš Loughraną Philadelphiaje, bet proga atgauti čempionatą jam jau pabėgo.

Viskas ką jis laimėjo tai apie \$25,000, kurie jam buvo gauti. Publikos buvo 20,317 ir inėgu gauta \$52,966. Iš tos sumos Levinsky gavo \$8,600. Nors dabar sulyginamai neperdaug pelnė, bet jam atsidaro progos stoti su geresniais kumštinnikais ir užsidirbti daugiau.

Šarkis matyt jau neturi noro savo oponentus sumušti, jis jau pralobė ir duoda progą kitiems pralobti leisdamas save sumušti. Jeigu jis juos sumušty jų karjeros nueity niekais.

Levinsky yra smarkus vyras, 24 m. amžiaus ir sveria penkis svarus daugiau už Šarkį, kurs svėrė 201.

LANKĖSI SVEČIAI. Iš Clevelando lankėsi "L. T." redakcijoje lankėsi Inž. Dičmonas, General Electric kompanijos inžinierius, ir N. Vilkelis-Navauskas, laidotuvių direktorius. Apžiūrėję Pasaulinę Parodą, grįžo atgal Rugs. 16 d.

Taipgi atsilankė iš Brooklyn no žinomas veikėjas X. Strumskis su žmona. Jų atsilankymas buvo su tikslu pamatyti Pasaulinę Parodą. P. Strumskis kitados yra buvęs Chicagoje, taigi šia proga pasimatė su daugeliu savo senų pažystamų. Pp. Strumskiai praleido Chicagoje savaitę laiko. P. Strumskis yra pirmininkas "Vienybės" bendrovės, p. Strumskienė yra žinoma dainininkė rytinėse valstijose.

MAŽEJA ŠELPIAMŲJŲ EILĖS. Kaip žinoma, po žiemos iki šiolie Chicagoje tukstančiai šeimų gavo pašalpą iš miesto, delei bedarbės. Pereitą savaitę jau šelpiamųjų eilės buvo sumažėjusios pusiau. Prie to šelpimo skyrė rupinasi kad į darbus būtų imami jų šelpiamos žmonės, ypatingai ragina tas firmas kuriose jie pirmiau dirbo.

MELROSE PARK, ILL.

PAŠAUTAS POLICIJOS LEITENANTAS IR SUSPENDUOTAS

Sulyg policijos komisijonieriaus Antano Jonchos ir policijos viršininko investigacijos, Rugs. 15 d., apie 2:30 val. ryto, įvyko rimtas šaudymasi vienoj Lietuviškoj aludėj, kur buvo nesusipratimas vienos merginos su policijos leitenantu.

Kas ta mergina buvo kuri policijos leitenantą peršovė ir ką leitenantas tuo laiku veikė aludėje nėra žinios, tačiau tas leitenantas tapo suspenduotas. Žmonės kurie matė tą incidentą sako kad leitenantą pašovė ta mergina, kurios vardo niekas nežino.

Keisčiausias dalykas yra tame, sulyg pranešimų, kad atvykus į tą užėgą policijai po šaudymo, leitenantas paimta į lignonbutį, bet jis įsakė policijai paleisti tą merginą net nepaimanant jos vardo-pavardės. Policijos leitenanto byla bus nagrinėjama.

DARBIAI. Darbai Melrose Parke eina neblogiausia, diduma Lietuvių jau dirba, ir manoma kad greitai laiku visi pradės dirbti pilną laiką.

Visuomeninis Lietuvių gyvenimas iš vasaros dar tebestovėjus, bet tikimasi neužilgo pradėti parengimus ir tt. Rep.

NAKTINIS PIKNIKAS. SLA.

260 kp. Rugsėjo 9 d. Miliusko daržė surengė naktinį pikniką. Suvažiavo apie 200 žmonių. Graži, rami naktis ir pp. Grybų rupestingumas sutraukė tiek daug svečių, tarp kurių buvo matyti net žymių Chicago veikėjų ir profesionalų. Buvo ir dainų programos, kuri išpildė artistas J. Babravičius, S. Rimkus ir viena panelė. Programą vedė ir paskiau vakariene tvarkė p. Grybiene (veikli kuopos pirmininko žmona). Visi svečiai rodė linksmytą nuotai, ką ir buvo savo atsilankymu labai patenkinti. Daugiau tokių tvarkingų pramogų! Rep.

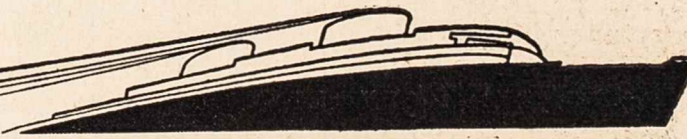
LIETUVIŲ BENAS surengė Dariaus-Girėno fondo naudai pikniką Birutės Daržė pereitą sekmadienį. Publikos atsilankė nelabai daug. Paminklo reikale kalbėjo B. F. Simons-Simokaitis. Rep.

PASIKORĖ P. EUDIS

Rugs. 19 d. einant ryte į darbą darbininkai pamatė ant medžio kabantį lavoną Petro Eudžio, 45 m. amžiaus, 6605 S. Washtenaw ave. Eudis buvo vedęs. Spėjama kad jis pasikorė pats. Policiją pašaukus, lavonas buvo atiduotas į Bagdono laidotuvių įstaigą.

7 DIENOMIS Į LIETUVĄ

POPILIARIAIS, GREITAI LAIVAI

BREMEN • EUROPA

Specialiai traukiniai, stovinti šalimais garlaivio Bermerhayene, užtikrina labai greitą patogią kelionę į LIETUVĄ.

GREIČIAUSIAS KELIAS Į TĖVYNĘ

Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba

NORTH GERMAN LLOYD

1119 Euclid Ave. Cleveland

"MARGUTIS"

Muzikos, Dainų ir Juokų Žurnalas. Išėina du kartų į mėnesį su karikatūromis, galdomis ir kitokiais raštais. Kiekvieną mėnesį rasite Pustapėdiską Kalendorių su oro spėjimais ir Lietuvių gyvenimo nuotikiais.

"Margutis" pusei metų kainuoja \$1.00. Metams — \$2.00. Į Lietuvą metams \$3.00.

Adresas:

"MARGUTIS"

2437 West 69th Street Chicago, Ill.

Redaktorius-Leidėjas: Komp. A. Vanagaitis.

Dienos Klausimais

DIDELE TYLA S. L. A. REIKALAIS

Nors jau šį rudenį bus SLA. Pildomosios Tarybos nominacijos ir anksti po Naujų Metų rinkimai, bet mūsų abazai ko tai tyli. Ar laukia karšto oro pasibai-
giant, ar tai yra kokia stra-
tegija?

Tautininkai ir sandarie-
čiai, kiek žinoma, ne tik kad
dabar tyli, bet matyt nesi-
rengia nei trumpoje atei-
tyje nieko daryti. Tik so-
cialistai pasalomis ką tai
dirba. Ar tik nereikia kas
šiais '33 meteliais socialis-
tai pasiryžę susivienijimą
nukryžiuoti....

Tautininkai ir sandarie-
čiai labai sumaišyti pereito
1932 metų seimo pasekmė-
mis. Vaidmainystės ir iš-
davystė kokią papildę ne-
kurie sandariečių vadai ta-
me seime yra to priežastis,
kas gali sžaudžiai atsiliep-
ti į SLA. likimą ir ateityje.

Sandariečių išdavystė ir
nedžentelmaniškumas buvo
štai kame. Jie per kelias
dienes seime aimanuodami
lakstė ir meldė tautininkų
sutikti balsuoti už S. Gegu-
žį ant prezidento "dar vie-
nų sykį, kad jis neišeitų su
nagarbe, tiek metų tarnau-
ves". Tautininkams žadė-
jo "ką tik norit", žinodami
kad tautininkai nori išdi-
ninku Joną Tareilą.

Bet vos tautininkai davė
savo žodį, sutikdami remti
Gegužį, kad tik neužleistų
socialistų, sandariečių vadų
kad pradėjo kitą vaju: ne-
balsuoti už Tareilą, ir bal-
savo už Gegužį....

Tie sandariečiai yra žė-
miausios rusies nedžentel-
manai kokius tik Lietuvių
tauta gali savo tarpe rasti.
Tai išdavikai, veidmainiai,
ir ta dėmė nuo jų niekad
nenudils.

Išdavikai patys savo rei-
kalų, kaip nekurie Lietuvo-
je maišosi, kurie nori par-
duoti visą Lietuvą Lenkam.
Jie pastatė socialistus tokio-
je pozicijoje kad sekančiais
SLA. rinkimais socialistai
gali parodyti ponams sanda-
riečiams jog gali jau apsi-
eiti be jų — ir apsieis.

Tiems veidmainiams sanda-
riečiams niekas negali ti-
kėti ateityje ir su jais tau-
tininkai vargu gali tartis.

Tie sandariečiai, kurie
paklausė nekurių savo va-
dų ir rėmė jų asmeninius
interesus, nežiūrėdami į S.
L. A. likimą, dabar gali pa-
matyti kad tie jų meklia-
riai iš SLA. vietų lieka iš-
stumti ir jie patys liks tik
nudegytus pirštus laižyti,
kam kišo juos prie socialis-
tų.

Sandariečiai, — ne visi,
bet nekurie jų vadai, — sa-
vo pečiais išskėlė socialistus
per pastarus kelis metus,
už tai tik kad abiem suta-
po žodelis "demokratija".
Dabar galės apsilaižyti jų
"demokratiškumą". Tą pa-
rodys netolima ateitis.

Sandariečiai savo tarpe
neturi tokio rimto žmogaus
kurį galėtų ir tautininkai
remti ant prezidento.

Dabartiniam gi presiden-
tui p. Gegužui patartina
laikyti savo žodį duotą pe-
reitame seime, jeigu nen-

ri buti priskaitytas prie to
pulkelio sandariečių kurie
be jokios gėdos savo žodį
sulaužė.

Kaip Fanatiškai Įstatymai Vykdoma

Evansville miestelio (In-
diana valstijoje) vienas gy-
ventojas rado paukštį su
nulaustu sparnu, paėmė jį,
išgydė. Bet išgijęs paukštis
atsisakė iš to žmogaus kie-
mo bėgti ir pasiliko.

To piliečio nelaimė, tas
paukštis pasitaikė buti ko-

kis ten raudonas, jau nyks-
tančios paukščių veislės, o
įstatymais uždrausta tuos
paukščius privatiškai lai-
kyti. Suv. Valstijos net tu-
ri sutartį su Kanada dėl tų
paukščių veislių išgelbėji-
mo nuo išnykimo.

Girių globėjas pamatęs
pas tą žmogų raudoną už-
gintą paukštį, patraukė jį
atsakomybėn ir net atidavė
federaliam teismui. Žmogė-
lis prisipažino kad paukštis
pas jį buvo, bet pasakė kaip
apsibuvo, tačiau jį arešto-
vo. Jis dėl to taip įpyko kad
norėjo net mesti šią šalį ir
išvažiuoti užrubežin.

Tai Reiškia Visi Butų Paleisti!

"Dirvos" korespondentas
iš Kauno praneša kad apie
3,000 Lietuvos kalinių, są-
ryšyje su Tautos švente,
Rugsėjo 8 d., padavė Lietu-
vos Prezidentui malonės
prašymus....

Ką su tais prašymais p.
Smetona padarė nežinia,
tačiau jeigu visus juos pil-
dytų, Lietuvos kalėjimų vir-
šininkai ir sargai liktų be
darbo....

Nuo 1928 metų bendros
amnestijos Lietuvoje nėra
buvę.

Merunas

ISTORINĖ APYSAKA

JUODO
KARŽYGIO
SUNUS

Rašo K. S. Karpus

(Tesinys iš pereito num.)

ARABŲ SOSTINĖJE

Merunas kaip nelaisvis buvo parves-
tas į Arabų sostinę Kordovą, aukščia-
u tapu nuo Sevilijos. Štai maždaug kaip
Arabai tada gyveno, šimtas metų po įsi-
viešpatavimo Ispanijoje.

Kordova buvo milžiniškas miestas su
šešiais šimtais puikių Arabiškų maldnamių,
kuriuose Arabai garbino Allahą; buvo tuk-
stancijai puikių rumų ir virš dviejų šimtų
tukstancijų gyvenamų namų, ir tukstancijai
maudynių. Buvo didžiausios audynės šil-
ko, kuo rėdėsi ne tik patys Arabai bet is
Ispanai didžiunai. Kordova vedė pirkly-
bą su pačiu tolimiausiu pasauliu — net Ki-
nija ir Indija.

Europos krikščionys tada pergyveno
tamsiausius laikus — tai buvo pats vidu-
ris Tamsybės Amžiaus. Europos tautos
buvo supelėjusios barbarizme, ir Europą
prašvietė, praskaidrino Arabai. Arabai,
— nors vadai tarp savęs pešėsi, ir nors tu-
rėjo kariauti su Europiečiais, — apsi-
buvę Ispanijoje labai greitai švietėsi, kilo kul-
turoje, vystėsi moksle, ir kuomet Europa
stenėjo po Tamsybės slėgūčių, Ispanijos
Arabai augino literatūrą, plėtė mokslą,
mediciną, vystė architektūrą, kurios liku-
čiai ir po šiai dienai Ispanijoje randasi ir
stebina visus.

Arabai valdovai ne tik kad lenktynia-
vo vienas su kitu už valdymą, varžėsi, žu-
dėsi, kariavo, bet kartu lenktyniavo bandy-
dami vienas už kitą daugiau pasižymėti
kulturingais darbais.

Ivairūs išradimai kokius jie padarė
žmonijos pažangos labai liudija kaip jie
buvo linke prie praklinių dalykų, ir visma-
me kame Arabai pralenkė tų laikų krikš-
čionis. Kuomet krikščionys gyveno barba-
riškų gyvenimu, mažai ką patys išgalvo-
dami reikalingo savo pirmynžangai, ir tik
paskendę tikėjimo fanatizme slopino žmo-
niją, Arabai jau buvo išdirbę kelrodžius
jų kėlionėms, surašę žodynus, išvystę
didelę išdirbystę, statę puikiausius namus
ir rumus, padarę didelius atradimus mene,
išdirbo popierį, rašė knygas, anksti žinojo
ir naudojo paraką, ir vartojo kompasus.

Parvestas į Abd-ar-Rahmano pilį, Me-
runas pamatė puikybės kokių sapne nesap-
navo, kokios tų laikų šiaurinės Europos
barbarams nebuvo žinomos. Prastas gam-
tiškas gražumas vietų kokias matė Dani-
joje, paprasti akmenų arba medžio namai
kokiuose gyveno, buvo nesulyginami su
puošniais Arabų rumais, gražiausia staty-
tais, tašyto, karbuoto akmenis; miestą da-
bino aukšti bokštai-minaretos moskų, ky-
lanti ir padanges; aplink rumus buvo puik-
ūs daržai gėlynai. Žmonės vaikščiojo šil-
kuose isirėdę, brangakmeniais išsiu-
vę. Vyrai įdėję puikiais arkliais, bet tie
arkliai buo Merunui permaži: Arabiškos
veislės arkliai yra mažesni už jojamuosius
Europos arklius. Tie arkliai tačiau buvo
greiti ir tik mažo sudėjimo Arabams po
kalnuotą Ispaniją įjodinėti.

Arabai bendrai buvo mažesnio, lengvo

sudėjimo žmonės, tankiai žemi vyrai. Pats
emiras buvo kiek aukštesnis ir stipresnis
už kitus savo vyrus, nors ir jų buvo ilges-
nių-aukštesnių, ir buvo storų-trumpų. Vy-
rai dėvėjo apdangalus iš palaidų sumestų,
perjuostų puikiais diržais ir šniurais šilki-
nių audimų; paprasti žmonės dėvėjo tik
po vieną drobule, į kurią įsivynioja; ant
galvų dėvėjo turbanus. Visi turėjo koki
nors ginklą prie šono; vyresnieji ir valdo-
vai turėjo ginklus auksuotus ir sidabruo-
tus, nusagstytus brangiais akmenais, ir
reikale prie šono nešiojo riestus kardus.

Moterys dėvėjo palaidų audimų aprė-
dus, pagal savo luomo brangius ar pa-
prastus. Visos Arabų moterys turėjo veid-
dus nuo nosies žemyn apdengusius ir tik
iš kaktos matėsi jų akys. To reikalavo
Mohamedo tikėjimas. Moterys buvo lai-
bos, nekurių išrodė net aukštos iš savo
laibumo, betgi buvo storų ir žemų.

Del pietų Ispanijos saulės karštumo
ten žmonės rubų mažai tedėvi.

Kaipo gyventojai tolimos šiaurės, vi-
kingai buvo ir kitaip pratę gyventi, kitaip
valgyti ir rengtis, ir atsidurę tarp pietų
žmonių labai skyrėsi nuo jų. Dideli, aukš-
ti vyrai, budami tarp Arabų jautėsi esą
tarp nesuaugusių vaikščių.

Arabai, kaip jų tikėjimas paveldėjo, tu-
rėjo daug žmonių. Visi Kordovos didžiunai
savo puošniuose rumuose užlaikė haremus
pilnus puikiausiu mergų — Arabių, Mau-
rių, Ispanių ir kitokių.

Vyriausia emiro žmona, vardu Ghaza,
senyva moteris — nes ir emiras buvo jau
senyvas žmogus — pamaušė tokius milži-
nus svečius iš šiaurės, stebėjosi. Jai ypač
patiko Merunas, jaunas, gražaus veido ir
kuno sudėjimo vyras. Ji niekad nebuvo
mačius tokio patogaus vyro kaip jai pasi-
rodė tas Alinos jėškomas sunus. Prasti,
maži, juodi-rudi Arabai, išdžiuvę, saule
perdegę Maurai, menki, suvargę, tamsūs
Ispanai buvo per daug paprastas ir atgrā-
sinantis vaizdas.

Ghaza, kuriai emiras jau neturėjo jo-
kios meilės ir žaidė su jaunomis, vėliausia
paimtomis į savo haremą mergelėmis, iš-
prašė savo vyrą priskirti Meruną jos ru-
mų tarnu, ką emiras padarė. Jaunas ne-
laisvis buvo pavadintas Abdul-Maliko var-
du. Senė laikė jį savu, rėdė puikiausiais
šilkais, apkabino brangmenais, ir savo
jaunu svečiu-vergu džiaugėsi ir gerėjosi.
Tolyn labyn apie jį svajodama — nes jai
kaipo senai niekas netrukdė, pats emiras
žaidė su jaunomis naujomis mergomis —
ji pradėjo paskui vaikina sekio. Vietoje
jis tarnauti jai, Ghaza pasidarė jo tarne.
Sergėjo jį nuo jaunų emiro žmonių, kurios
matydamos jos apsiėjimą su tuo vaiku,
iš jos tyčiojosi, o Merunui prisiziūredamos
gerėjosi. Jaunosios turėjo slėptis nuo se-
nės ir vengti Meruno, nes Ghaza jas žiau-
riai valdė, po bausme įskundimo emiui,
kuris galėdavo jas sunkiai nubausti. Senė
turi pamilo tą jauną vikingą kad pati pa-
norėjo vėl jauna būti ir turėti visą jaunos
moteries žavėtinumą. Bėgo pas burtinini-
kus, nešė didžiausius atlyginimus, prašy-

PLAKIMU ĮVESDINAMA Į MERGAS

Brazilijoje, laukinių Indijonų gentės
gyvenančios Amazono upės pakraščiais,
turi vieną keistą paprotį įvesdinimui mer-
gačių į mergas. Mergaitė žinodama kad
turės tuoj tapti merga, su didele baime
laukia tų ceremonijų. Tai yra skaudžiausios
ir žiauriausios apeigos.

Kuomet mergaitė sueina 14 metų am-
žiaus, jos tėvai nusprendžia kad jau ateina
jai laikas tapti šeimininke ant savęs. Bet
ji vis dar tebėra jauna mergaitė, todėl tė-
vai pasiima "padaryti iš jos moterį".

Pirmiausia tėvai išsiunčia pasiuntinį
po gimines ir draugus sukviesti visus į po-
kilį. Tėvai nuolatos primindinėja dukteriai
kad ji tuoj bus padaryta suaugusia
merga didelėse apeigose, ir kad visi žmo-
nės susirinks į pokilį pažiūrėti kokia nar-
ši ji jiems galės pasirodyti. Žinodama ką
tas reiškia, kadangi jau matė tokias apei-
gas surengtas kitoms savo draugėms, mer-
gaitė tų apeigų laukia su didele baime.

Apeigų dieną, mergaitė pradeda
rykštėmis plakti, ir raginama būti narsia
ir kantriai pernešti skausmą, pasirodymui
kad ji jau gali būti suaugusia merga. Bet ir
po to plakimas nepasilauja. Giminės vis
pakartoja plakimą keturis kartus į parą,
kad mergaitė galėtų pasirodyti gana išna-
ši ir pakantri būti žmona ir užvesti savo
gyvenimą. Kuri mergina kantriausia ir
geriausia iškenčia plakimą, ir vis įstengia
pasakyti, nors per ašaras, kad jai "ne-
skauda", apie tą daugiausia sukasi jauni-

dama kad atjaunintų ją, kad duotų vaistų
kurie priverstų tą vaikina ją mylėti, ir dar-
rė viską ką tik senos, meile užsidegusios
moteries jausmai vertė, tačiau kaip tikslai
Merunas tą pajuto, pradėjo ją labiau ne-
apkęsti ir vengti jos, nuduodamas tik savo
pareigą einąs ir rupinosi kaip iš to visko
išbėgus.

Pabėgti iš emiro rumų nebuvo kaip,
nes storos sienos pastojų kelius, o vartai
buvo apstatyti sargyba.

Kartu su Ghaza, Meruną pradėjo pa-
milti ir emiro jauniausioji — jo paskiau-
sioji — žmona, labai graži Ispanė, Lukre-
cija vardu, kurią valdovas buvo vos metas-
antras pasiėmęs ir, pastumęs į šalį visas
kitas, labai mylėjo. Abd-ar-Rahmanas ne
visada budavo Kordovoj, taigi jo žmonos
turėjo savotišką laisvę, kuria slapta nau-
dodavosi. Po kiek laiko po nelaisvių par-
vedimo į savo pilį, emiras vėl išvyko į Se-
viliją prižiūrėti statybos paupio tvirtovių.
Čia jis girdejo kad išblaškyti vikingai vėl
puldinėja pajurio miestus, Kadizą ir kitus.
Pasiuntęs ten kariūmenę, vėliau gavo ži-
nią jog užpuolikai tapo išvyti į jūrą, dalis
jų nuplaukė į Afriką, kiti išplaukė šiaurėn,
kuo ir baigėsi jų baisus siautimas Ispani-
joje.

Emiui nesant namie, Lukrecija pa-
naudojo visus budus su Merunu susieiti, ir
tas jai sekėsi. Graži-maloni-jauna Lukre-
cija buvo Merunui suraminimas po įkyrios
senos Arabės Ghazos, ir jis visada laukė
su ja pasimatymo. Jis suprato kad jis ne
tarnu, bet gyvu papuošalu laikomas senės
puikiamė gėlynų daržė, nes darbus atliko
Ispanai. Lukrecija buvo labai graži, tam-
saus veido, neaukšto ūgio, ne visai laiba
moteriška, juodų plaukų ir tamsiai rudų
akių. Ji turėjo dėvėti uždangą ant veido
kada vyrą sueidavo, bet prie Meruno ji jo
nedėvėdavo, jei niekas nematydavo. Leis-
dama Merunui pažinti save pilname gražu-
me, Lukrecija pamilo jį labai, nes ji išties
buvo tik emiro vergė, panorėjus puošnaus,
gražaus gyvenimo. Senas emiras nedavė
jai jokio malonumo, tik turtus ir šilkus.
Jos širdis norėjo meilės kokią jauna siela
supranta. Merunas buvo jai tas svajonių
jaunikaitis. Ji Arabų nekenė, nes jie bu-
vo pavergėjai jos žemės, bet iš to išėjimo
nebuvo, taigi ji ėjo pas emirą nors pasinau-
doti skarbais kokius jis iš Ispanų plėšė.
Bet Lukrecijos ir Meruno slapta su-

kių ir ta gali pasirinkti patį narsiausį ko-
kis jai patinka.

Kiniečių mėgiamas dalykas yra loši-
mas su cukrum. Daroma taip: Kiniečiai
susėda ratu, kiekvienas dalyvis padeda į
kruvą sutarto dydžio pinigą, o priešais sa-
ve pasideda gabalėlį cukraus. Ir laukia
kol atskris musė. Ant kurio cukraus ga-
balėlio pirmiausia nutupia musė, tas išlo-
šia pinigus.

TAIP TADA MALONU

Kaip šilkinis rukas paupiu klajoja,
Ir linksmai sesutės darželiuos dainuoja,
Taip tada malonu ir gera krutinėj,
Kaip jauti tiek grožio sesių sutartinėj.
Ir plasnoja dainos rukan įsipynę,
Per laukus ir slėnius, skausmus užgesinę,
Ir vilioja širdį į palaimos šalį,
Kur tiktai svajonės nuskristi tegali.
O kada sesučių sutartinė gesta
Ir kvapi aplinka gludumoj paskęsta,
Tada apsiniaukia ir saulėta siela,
Kurį teramina krumuos lakštingėlė.
Nors lakštutės ulba šilkinuos lapeliuos,
Ir rasa briliantais šypsos žiedeliuos,
Bet nerimsta siela vienumą pajutus,
Tarsi ji but džiaugsmų žiburius užputus.
Tarsi ji but džiaugsmus visus užgesinus
Ir grašių svajonių gėlužes nuskynus.
Ir paskęsta džiaugsmas nakties gludumoje,
Kaip aplinkui slaugo vienuma pilkoji.

Jonas Morkunas.

siejimas neliko nepastebėtas. Ghaza juodu
susekė. Žinodama kaip emiras Lukre-
ciją myli, ir žinodama kad jos pačios pas-
tangos pajaunėti ir gauti Abdul-Maliko
meilę baigėsi niekais, senė pavado apimta
ryžosi abiem žiauriai atkeršyti įskundimu
emirui, kas reiške mirtį, jei ne abiem tai
Merunui tikrai, nes niekas neturėjo drysti
mylėti valdovo mylimąją, ir jai buvo už-
drausta į kitus vyrus net pažiūrėti.

Štai gryžta į Kordovą emiras. Ghaza,
keršto apimta, nusprendė pasitikti jį ir at-
likti savo keršto darbą.

Lukrecija per tarnes patyrus Ghazos
užgaidą, ir žinodama kas laukia ją ir jos
pamyletą vaikina, pasiryžo sutikti emirą
taip kad Ghaza negautų prie jo prieiti jei
ne kelias dienas tai nors tą visą naktį ir
kitą dieną.

Parjojęs emiras, labai maloniai Lukre-
cijos globojamas, apipaskėjo jai ką dau-
giau patyrė apie vikingus: kad jų laivai
dar sukinėjasi Afrikos ir Ispanijos pakraš-
čiais. Tas pradžiuoing Lukreciją, kuri su-
manė leisti Meruną pabėgti pas savus žmo-
nes, nes jo prie savęs laikyti negalės, o kaip
tik Ghaza spės įskusti, jam graso mirties
pavojus. Kaip tik tą naktį po kelionės jos
vyras gerai įmigo, Lukrecija pasimatė su
Merunu, atsisveikino labai meliiai ir grau-
džiai, pasakydama jog leis jam pabėgti.
Apsidžiaugę jis, tačiau tuoj įprašė kad lei-
stų pabėgti ir jo draugam — Masiui ir
Stukui. Trijų vyrų pabėgimas iš stipriai
saugojamų rumų buvo daug sunkesnis, bet
kad be jų Merunas nesutiko bėgti, Lukre-
cija pasirupino paliusavimu ir jų.

Pabėgimas sutarta kitą naktį, taigi
Lukrecija pasiryžo dar tą visą dieną ir
kitą naktį prie emiro buti, kad Ghaza ne-
gautų progos prieiti. Kitai naktčiai atėjus,
trys draugai, per slapta išėiga išleisti, sė-
dė ant arklių, iš Kordovos pabėgo.

Išėjo jie į tamsą ir joje dingo — išjo-
jo į svetimą nežinomą plotą, ir ar jie pa-
siėks savo draugus ar vėl pateks į Arabų
nagus, nei jie patys nežinojo.

Tą dieną kai Lukrecija rupinosi Me-
runo pabėgimu, visai netikėtai Ghaza pa-
baigė savo gyvastį, gal but nuo nuodų ku-
rie buvo jai užtaisyti su Lukrecijos žinia,
kad kada nors ir vėliau senės kerštas Luk-
recijai už Abdul-Maliką nepasiektų emiro
ausis.

Seka: Alina ir šarkis.

GELBEKIT PASĄ!

THROUGH-ROUTING (LEIDIMO KARŲ ŠKERSAI MIESTĄ) KLAUSIMO BALSAVIMAS BUS CITY COUNCIL POSEDYJE PIRMADIENI, VAKARE, RUGSĖJO 25.

Kiekvienas miesto tarybos nario balsas už through-routing (leidimą karų skersai visą miestą) yra balsas prieš jūsų savaitinį važinėjimą pasą, mokinių pasą ir vieno cento važinėjimą mažamečiams vaikams. Kiekvienas balsas prieš through-routing yra balsas už išgelbėjimą pasą ir mokinių privilegijų.

KUOGREIČIAUSIA SUEKIT ARBA RAŠYKIT SAVO COUNCILMANUI PRIEŠ PIRMADIENI, RUGSĖJO 25.

The CLEVELAND RAILWAY Co.

"Maedchen" Nustebino Skeptikus

Iš visų judamų paveiklų kurie padėjo is Vokiečių studijų pastarais metais, "Maedchen in Uniform", kuri pradama rodyti Hanna Theatre šeštadieni, Rugsėjo 23 d., toli pralenkia pamėgimus visus kitas filmas. Londone, Paryžiuje, Berline ir vienuose kituose svarbesniuose Europos miestuose ta filmą matė ir išgyrė, ir pagaliau ji pasiekė šią šalį. Amerikiečiai kurie buvo užrubežyje šią vasarą ir matė tą paveikslą, apraso apie jį nuostabiai.

Kada gauti koncesija ta filmą atvežti rodyti Amerikoje, pasirodė kad New Yorko Cenzorių Taryba išsitaro ją negalima rodyti Amerikoje ir sulaukė. Ilgai reikėjo dėti, ir kelis kartus rodyti iki pagaliau pertikrinta kad jį nėra nieko pavojingo, ir pagaliau sutikta rodyti Criterion Theatre.

Paveikslas yra iš paprasto gyvenimo Prūsijos aristokratių mergaičių mokykloje.

OPERA SUTRAUKĖ 50,000. San Carlo Opera perėitą visą savaitę, devynių operų perstatymams, miesto auditorijos sutraukė apie 50,000 publikos. Šis pasisekimas užtikrina Clevelandui San Carlo operos atsilankymą ir kitą rudeni. Tikrai gal kitą metų bus brangesnė įžanga, nuo 50c iki \$2.50, vietoj nuo 25 iki \$1.00, kaip buvo šimet.

Metropolitan Opera kompanija iš New Yorko, kuris kelis metus jau lankė Clevelandą, žada atsilankyti čia kitą pavasarį po užsidarymo sezono New Yorke.

Maedchen in Uniform

Importuota filma
Rodoma išsiai nuo 11 ryto iki 11 v. tėsiai savaitę laiko nuo

Rugsėjo 23 HANNA Theatre
E. 14th arti Euclid Ave.
Kaina 30c po pietų, 40c vakarais.

PARSIDUODA

Mažas restaurantas ir užėiga, gera nedidelė vieta, parsiđuos pigiai. Nuoma tik \$8 j mėnesį. Pardavimo priežastis — savininko nesveikata. (40)
Kreipkitės 2418 ST. CLAIR AV.

PARSIDUODA KEPTUVĖ

Keptuvė daranti \$20,000 j metus biznio, įrengimai verti \$3,000, parsiđuos už \$3,000, iš priežasties savininko susižeidimo. Rašykite informaciją arba apsilankykite asmeniškai.
355 Broad Street Elyria, O.

Kas platina "Dirvą" — tas platina Apšvieta.

HOTEL HAUSRATH

400 EAST 156TH STREET

Collinwood Lietuvių geriausia užėiga. Gerų gėrimų vieta.

TAIPGI VIESBUTIS arba HOTELIS.

Švarūs kambariai prieinamomis kainomis dienai arba savaitėi. Visame širdingas Lietuviškas patarnavimas. (38)

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ — Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Lithuanian Funeral Home

Visiems Lietuviams norintiems naudoti mūsų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie mūsų apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vežimai ligočių pervežimui j ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina už palaidojimą, sulgy jūsų pasirinkimui. Reikale telefonuokite.

6621 Edna Avenue

ENdicott 1763

RICHMAN DIRBTUVĖ YRA TIKRENYBEJE KAIP "VIENA DIDELE ŠEIMA"

Trys Broliai, be Vaikų, Dalinasi Pelnais ir Gyvenimu ir Reikalais su Darbininkais

Rašo "Dirvos" Korespondentas.

I Richman Brothers išdirbystę yra tik vienos durys. Jomis lygiai įeinama darbininkai ir darbdaviai. Priemonėje už tų durų, jaunos merginos, jauni vaikinai ir jų tarpe senesnieji išvien trinais pečiais su tais trimis vyrais kurie išbudavo ne tik rubų siuvyklą bet ir humanitarinę įstaigą.

Šiems vyrams pamatinis NRA patvarkymas nėra naujybė. NRA siekiniai buvo siekiniai šiu vyžų—Nathano G. Charles L. ir Henry C. Richman—daug metų pirm NRA atsiradimo. Pradedant su pėrita savate, šios įstaigos darbininkų—apie 2,000 įsiviso—gana vėl padidinti mokesti kaip pirmiau, prieš depresijos laikus.

Pralaidės valandas Richman dirbtuvėje ant E. 55th st. gali daugiau pažinti jos tikrą istoriją.

Pilnai aprašant šią industrialę demokratiją, sulyginant su oligarkija kokia viešpatauja toje pat industrialėje kitose dirbtuvėse, užimtą didelę knygą. Čia tai yra dirbtuvė nepaliečiama darbininkų nesuipratimu. Šios dirbtuvės prezidentas, Charles L. Richman, žinomas beveik visiems darbininkams čia kaip "Mr. Charley". Čia darbininkai nelaukomi mašinos vietoje. Ir čia moka dividendus.

Amerikoje tankiai tampoma posakis "kaip viena didelė šeima" industrialėje ir komercijoje. Bet tai yra tik tuščia propaganda. Richman Brothers yra viena išimtis. Čia tas tikrai įgyvendinta—Richman šeima.

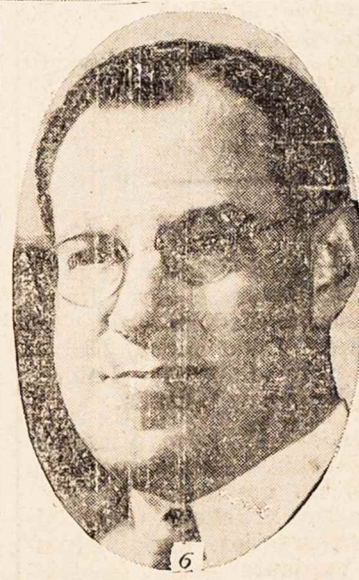
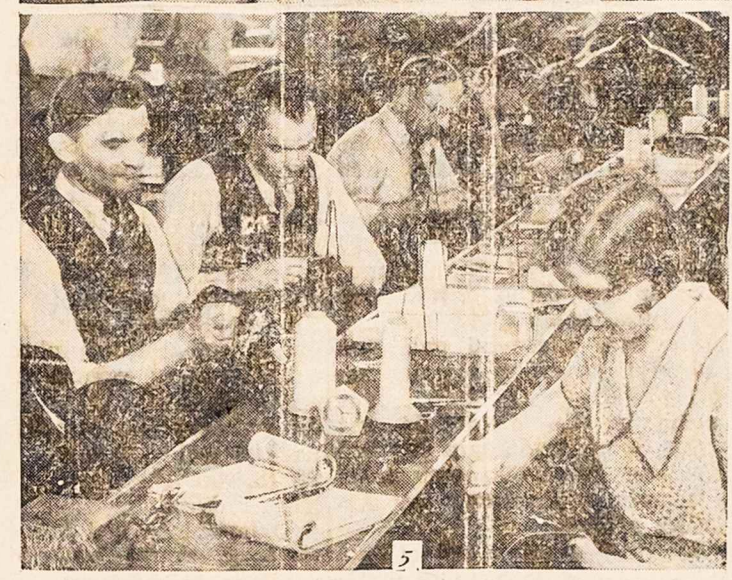
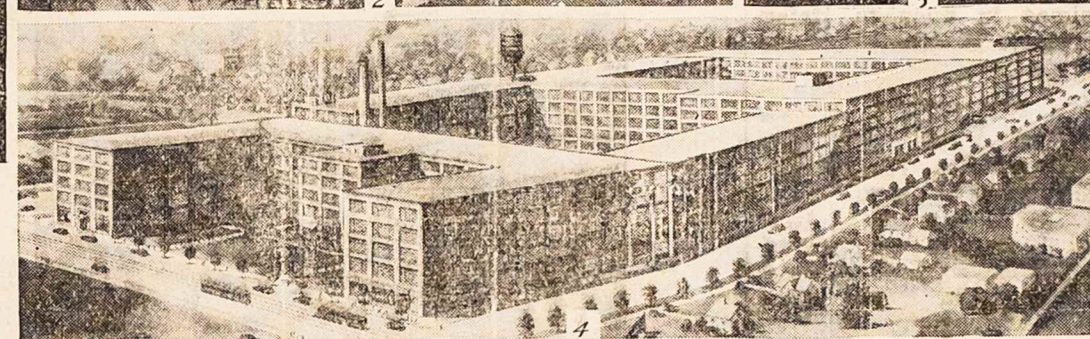
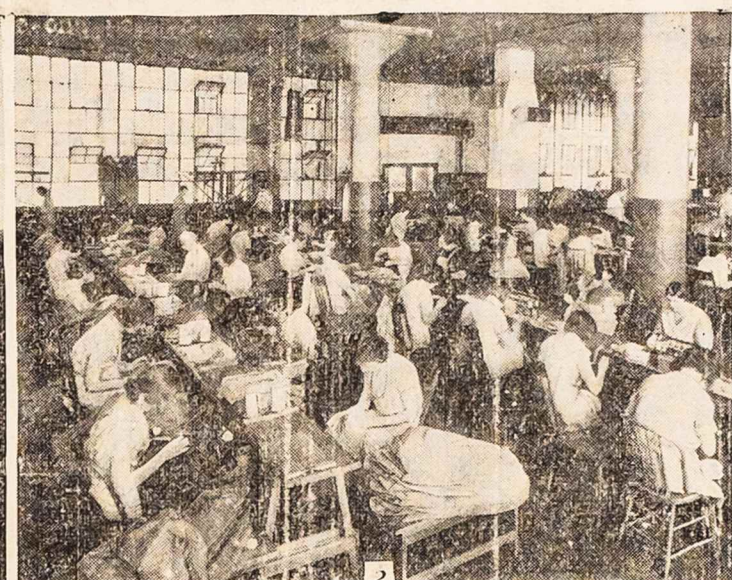
Nathan G. Richman, tarybos pirmininkas, visoj dirbtuvėj žinomas kaip "N. G.", ir yra seniausias iš "boys", kaip jie bendrai žinomi. Kiti du broliai žūri j jo vadovybė. Jis ir Henry C. Richman, sekretorius ir išdinkas, yra nevedę. Charles L. yra ved's bet neturi vaikų. Jie neturi šeimos narių kuriems savo milžinišką bizni galėtų pavesti. Todėl tai beveik visi Richman darbininkai tapo priimti dalininkais. Jie yra Richman šeima.

Beveik visi jie yra "kapitalistai", turi tos kompanijos akcijas. Jie pirmiausia tapo priimti j dalininkus 1920 metais, kuomet padaryta pirmas iš keturių kapitalo akcijų padalinimas.

Paskui, yra Richman Brothers' Foundation, nuolatinė įstaiga "delsimui nusistinti litrotę, nesveikę ir biednų darbininkų, j ka tie trys broliai žūri kaip paveldėtoja jų principai.

"Netur'dami savo vaikų", sako Nathan G. Richman, "savo organizacija mes laikom savo šeima. Mes galbėjom daugelį jų per tubel laiką, bet jau mes senėjame, ir tikme jog atėję laikas užtikrinimui kvd mūsų darbas bus tęsiamas ir kada mūsų neliks. Mes ta daug padarėm del darbininkų ir jie padarė del mūsų. Jie padarė šią įstaigą pasekmingą".

Rupestis apie Richman darbininkų gerovę yra tu trijų brolių pirmiausia pareiga. Jie neėmė nei cento alomės per tris metus. Jie pirminiai numušė sau algos dirbtuvėje kada laikai blogėjo. Ir laikantis priesargiai negu kitur priimta, jie pirmiausia numazino algas užvaizdų ir viršininkų, o paprastų darbi-

PAAIŠKINIMAS—Darbininkų-darbdavių vieningumas Richman Brothers' siuvykloje yra kaip paminklas idealo trijų vyžų. Jie yra Charles L. (1), Nathan G. (3), ir Henry C. Richman (6). Jų didelė E. 55th St. dirbtuvė parodoma artisto atvaizdas (4), o Nr. 2 ir 5 parodo dalininkus - darbininkus prie darbo.

ninku algos numušta paskiausia. Kada užėjo blogi laikai nuspręsta kad Richman šeima išvien laikytusi. Paleidimai iš darbo buvo kuodabian sia vengiamas, ir buvo taikoma kad kiekvienas galėtų gauti padirbti dvi, tris ar keturias dienas.

Atsilankius j raštinę kur darbuojasi "Mr. Charley", j neišrodo kokio puiki ar išdidi. Jis pats sėdi prie rašomo stalo vienmarškinis, rankovės pasiraitytos. Henry C. sėdėdamas prie to paties ilgo stalo vartė biznio popieras. Jie perdaug ir nekalba apie savo reikalus.

Kalbėjo už juos, pirmiausia, Frank C. Lewman, vienas iš firmos vice prezidentų, kuris užaugo su ta firma. Jis apipasačio apie paprastą veikimungą Richman šeimos idėjos. Apsakė kaip išdalinama jų įstaigos akcijos.

"As nežinau kito tokio plano visoj šalyje kaip šis", tarė jis. "Kitur jeigu ka panašaus turi tai darbininkams užkrauta visokių paregų. Jie turi dirbti kompanijai ar panasiai. Pas mus nėra jokio pririšimo. Mes norim kad darbininkai turėtų musų dirbtuvės akcijų, bet nėra prevartai. Yra darbininkų kurie turi vie ar du sėdū, ir yra tokių kurie turi net iki \$15,000 akcijų dabartinės jų vertės. Visi bendrai turi suvėr \$2,500,000 vertės akcijų dabartinę jų rinkos kainą."

Jis nurodė kaip NRA pritaikyta Richman darbininkams ir įgyvendinta. Dirbtuvė susidūrė su NRA kodu rubų industrialiai. Tas reikė paliknima 44 darbo valandų ir pritaikymą 36 valandų. Laikiniai, šį dirbtuvę veikė ant 40 valandų savaitės.

Kodas reikalauja \$14.40 minimum algos j savaitę. Minimum Richman Brothers dirbtuvėje dabartiniai laiku yra \$16. Prie to buvo dar 10 nuosimčių pakėlimo algų. Darbininkai čia Birželio 24 d. gavo atgal 10 nuosų, pirmiau numuštu 18% nuosų, algų kaip buvo sulgy 1929 m. stov'o. Jų algos buvo numazintos sulgy proporcijos nupiginimo čia išdirbamų rubų.

"Mes stengsimės didinti algas su kylančiomis pragyvenimo reikmenų kainomis", sako Richman Brothers.

Santikuose tarp darbininkų ir darbdavių šioje dirbtuvėje suvaržymų yra labai mažai. Varymas kas-tuoja pinigą ir šie broliai verčiau nori tuos pinigus paskirti darbininkams.

Dirbtuvė turi didelę salę ir darbininkai kada nori rengia pasilinksminimus. Jeigu vyrai nori lošti bolę likusiu nuo pietų laiku, jie eina j losia. Merginos susikabinašios j poras ir daugiau pietų laiku vaikščioja lauke arba sėdi prie staly kafeterijoje ir šnekuciuoja arba kortuoja.

"Mr. Charley" žino pirmus vardus šimtų darbininkų ir pavardes ir artimus naminius reikalus kitų dalybės. Tie trys broliai nusistatę kad vienas iš jų būtų prie dirbtuvės durų kada darbininkai vaikšto per pietus arba eina namon vakare, ir įseinačius visus užkalbina. Jie visi trys ir kiti aukšti dirbtuvės perdėtiniai valgo pietus kartu su savo darbininkais. Kafeterijoje darbininkai gauna pietus už prieinamą kainą. Pirmiau pietų užkandis kastuo-

davo iki 22c. Dabar yra po 17 ir 18 centų. Kompanija panesė nuostolius su kafeterija, bet tie trys broliai laiko tai "gera investimentu".

Richman dirbtuvė pilna romansizkumo. I tai tie trys broliai tik syposi. Sėdint priemonėje, "Mr. Charley", kuris užkalbina praeinančius darbininkus, reporterius pasako ka apie juos žino.

"Ta novelė tuoj vesis", pasako jis apie praeinančius gražų vaikiną ir jauną merginą. Vieniems praeinančiams vieną ka pasako, kitiems kitą, kitų klausia kaip namie kukdikis, ir šaip apie viską.

Richman broliai iš to turi malonumo. Jie dalyvauja savo darbininkų kukdikių krikštynose, vestuvėse, laidotuves. Ant sienos netoli kafeterijos kabu fotografijos vestuvių porų, kitos net labai senos.

Sitoks Richman šeimos gyvenimas nėra tik nudavimas. Tai yra tikra tikrenybė. Visi ten dirba ant savo garbės, nėra laiko pažymėjimui laikrodžiui. Nėra čekių. Nėra skubumo. Nėra "kvotų" darbi atlikti. Vyrai ir moterys patys pažymi savo atlikto darbo sutraukas ir retai kada pasitaiko nesuipratimas.

Ka Richman broliai atlieka savo darbininkams jie tiki kad tas būtų galima padaryti darbininkams ir kitose dirbtuvėse, nežiurint kaip jos yra didelės.

"Kitur esant streikams ir nesuipratimams, publika manytų kad visur taip yra. Bet pas mus taip nebuvo ir nėra".

ROSEDALE Dry Cleaning Co.

C. F. PETRAITIS, Prop.
6702 Superior Ave.

J. J. LAZICKAS

JEWELER — RADIOS
6407 Superior Ave.
Prie E. 66th Street
—ENdicott 4638—

3 CENTAI

Rašydami "Dirvos" Redakcijai arba Administracijai kokius paklausimus visada įdėkite 3c pašto ženklelį.

K. STONIS

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVIŠKA VALGYKLA
6824 Superior Ave.

Taipgi užlaikau savą mėsinycių

1310 Russell Road

MUCH CHEAPER BY BOAT

FARES REDUCED

For comfort, economy and real pleasure, nothing equals travel by the great ships of the C&B Line. From Cleveland to Buffalo fare is now only \$3.75 one way or \$6.50 round trip; week-end round trips only \$3.75. Steamers each way leave at 9:00 P. M.

STATEROOMS REDUCED

Upper berths are now as low as \$1.00; lower berths, \$1.50; staterooms, \$2.50 and \$3.00. Parlor, with and without bath, are proportionately lower. Excellent meals are offered at attractive prices. Ask your local tourist or ticket agent for C&B folders giving full detail of all tours, trips and services.

AUTO RATES REDUCED

Here are the lowest, most attractive automobile rates ever offered. From Cleveland to Buffalo, or Buffalo to Cleveland, one way \$3.00 or \$5.00 for the round trip. Cars over 120 inch wheelbase slightly higher. Round trip tickets give option of either Buffalo or Pt. Stanley Division. It's cheaper to ship your car than to drive it, and you save a day.

SPECIAL 1933 ALL EXPENSE TOURS

These include return trips from Cleveland to London, Ontario; to Buffalo; to Niagara Falls; to Alexandria Bay, Thousand Islands; up the Saguenay River; and Chicago's World's Fair cruises; fare, staterooms, meals and sight-seeing trips included. Write for special folders on these tours as well as regular trips to following points: The Cleveland and Buffalo Transit Co. E. 9th Street Pier Cleveland, Ohio

CLEVELAND BUFFALO NIAGARA FALLS PORT STANLEY CEDAR POINT PUT-IN-BAY

NIKODEMAS A. WILKELIS

(Neverauskas)

Licensed Funeral Director

Visiems gerai žinomas jaunas Lietuvis atidarė savo modernią laidotuvių vietą

WILKELIS FUNERAL HOME

6522 Superior Avenue

NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME VELTUI.

Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienk musų patarnavimas, užjauta, simpatija ir prielakumas yra visiems lygus, be tsižvelgimo j kaštus. Patarnavimas greitas, aukščiausios rūšies ir visais atžvilgiais moderniškas.

HENDERSON 9292

ETHYL GASOLINO NAUDOTOJAMS

Jeigu norit Greitesnio Pradėjimo, Jeigu norit Geresnio Išibėgimo ir Tykaus Motoro Veikimo — prisipildykite sau tanką Naujo Žalio ETHYL GASOLINE.

Daugiau Spėkos
Daugiau
Mylių

Gausit visose
Pennzoil
Stotyse

The Columbia Refining Company

KAS GIRDĖT CLEVELANDE-APIELINKĖSE

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENDICOTT 4486—Atdara vakaras

Mayoras Miller Rupina Darbų Tukstančiams

Miesto Mayoras Miller norėdamas aprūpinti darbu bent 10 ar 11 tukstančių bedarbių, deda pastangas išjudinti Columbus ir Washington užtvirtinti paruoštus miesto viešų darbų projektus, kad galima būtų užvesti darbus dar šį rudenį.

Nekurie Millerio projektai rado pritarimo kaip Columbus taip ir Washington, todėl reikia tik tuos projektus užtvirtinti.

Tarp projektų yra išmatų deginimo įstaiga, vandens rynų pratešimas ir nuobėgų įtaisymas rytinėje ir vakarinėje miesto dalyse.

DIDELIS PIKNIKAS. Lietuvių Demokratų Klubas rengia didelį paskutinį savo šiu metų pikniką šį sekmadienį, Rugsėjo 24 d., naujos parapijos salėje, ant Neff road, Collinwood. Visi klubo nariai ir visuomenė kviečiamas dalyvauti. Bus labai smagus piknikas. Pradžią tuoj po pietų.

Klubo susirinkimas įvyksta ketvirtadienio vakare, Rugs. 21 d. Lietuvių salėje. Nariai prašomi dalyvauti.

MIRĖ. Juozas Breiva, 67 m. amžiaus, nuo 1345 E. 66 St. Mirė Rugs. 17 d. Miesto ligoninėje. Palaidotas iš Sv. Jurgio bažnyčios trečiadienį Kalvarijos kapinėse. Liko žmona, Elzbieta, ir trys dukterys. Laidojos graborius Nik. Wilkels.

Rugs. 17 d. mirė Viktorija Martišauskienė, Nikodemė žmona, 65 m. amžiaus, nuo 1801 Zoeter ave. Velionė nepasitaisė po operacijos, kuriai neperšėsi nupjautą koją. Laidojama ketvirtadienį iš Immaculate Conception bažnyčios. Paliko vyras, trys dukterys ir trys sūnai, visi jau vedę.

Rugs. 17 d. mirė Kazys Povilaitis (pavienis), 53 m. amž., 2120 St. Clair ave. Laidojamas Rugs. 20 d. iš naujos parapijos bažnyčios Collinwoode, Kalvarijos kapinėse. Laidotuvių rūpinasi Della E. Jakubauskienė.

LIET. VYČIŲ 25 KP. savo susirinkime Rugs. 11 d. nutarė rengti tris didelius vakarus pasilinksminimui Clevelando Lietuvių.

Pirmas vakaras Spalių 3 d., bus "Victory Dance", ir tie kurie atsilankys galės ne tik pasilinksinti bet ir turės progą išgirsti pirmuosius žinias apie miesto mayoro nominacijas.

Spalių 31 d. rengiama Halowe'en vakaras Lietuvių salėje. Tai bus maskų balius, kuriame turėsit smagumo visi.

Lapkr. 5 d., sekmadienio vakare, kuopa turės savo rudeninę teatrą. Ne kaip kitais metais, šymet bus statoma du veiklai: bus trumpa drama "Viskas dėl Tėvynės", ir labai juokinga komedija, "Karališkas Bambatieras". Tarp bus scena atminčiai Dariaus ir Girėno, o prie to keletas talentingų dainininkų palinksmins publiką savo dainelėmis. Dainuos pats Vyčių 25 kp. choras, ir vakaras baigsis šokiais.

Kadangi pusė pelno to vakaro yra skiriama Dariaus-Girėno paminklui, todėl prašome visus šį vakarėlį remti.

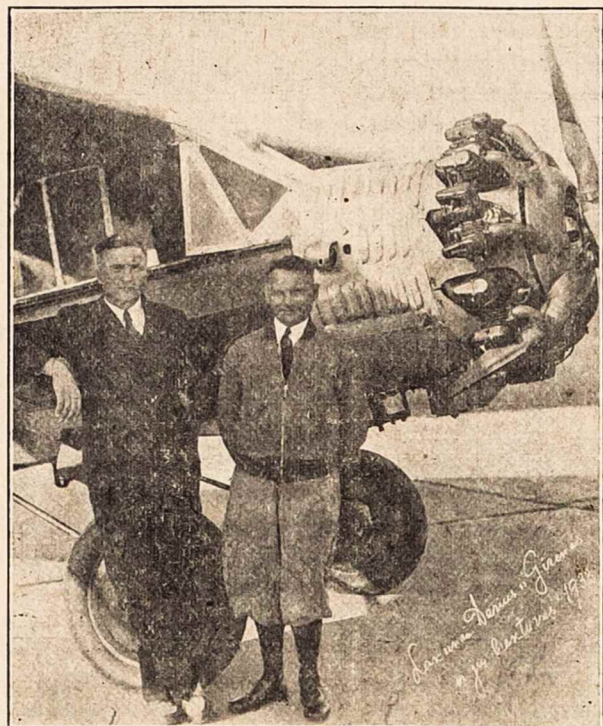
Alvina Salasevičiūtė, L. V. 25 kp. koresp.

NAUJI TAKSAI. Valstija šiose dienose įvedė naujus taksus ant nekurių dalykų kurie iki šiol buvo laisvi nuo aptaksavimo. Paveizdan, draugijos kurios rengia piknikus ar vakarus, turės imti taksus iš publikos arba pačios apmokėti po 1c nuo tikieto vertės 10c. Nuo 20c vertės tikieto 2c., nuo 25c — 24c. Rengėjai tą turi ne užmiršti ir išrinkti taksus jeigu patys nenori mokėti iš savo izeigų.

Alaus takasai nuo bonkos kurie buvo 2c, dabar bus tik 1c.

DIDELIS PIKNIKAS SLRKA. 50-ta kuopa rengia smagų pikniką naujos parapijos darže, Collinwoode, sekmadienį, Spalių 1 d. Pradžią tuoj po pietų. Bus gera muzika šokiais. Visi turėsit gerus laikus. (39)

DARIAUS-GIRĖNO IŠKILMINGAS PAMINĖJIMAS KITĄ PENKTAD., RUGS. 29

Apie metus laiko atgal, kaip sužinojome kad Darius ir Girėnas yra pasiryžę skristi per didį vandenyną iš New Yorko į Kauną. Tas sujudino visų Lietuvių upą, ir nors atrodė kad ta kelionė yra pavojinga, nes daugelis žuvo Atlanto bangose, tačiau mūsų tautos garbė ragino mus remti jų apsiimtą tikslą ir mes dirbome kad kaip nors juos išrengti tai kelionei, kad ir mes Lietuviai galėtume pasirodyti pasauliui jog neprasiteni už kitus. Ir taip buvo: Darius ir Girėnas pakilo ant sparnų ir nuskrido taip toli kad tik vienas kitas lėktuvas pirmą jų tebuvo tokį tolumą per Atlantiką atlikęs.

Jiedu atliko savo užduotį savo tautai, padėjo savo gyvastis ant tautos aukuro — žuvo del visu mūsų garbės, del jaunutės Lietuvos pakėlimo. Už tai jois atlyginimas jiems nebuvo — jadamai ir jie nežinojo kad ta jaunutė Lietuva atiduos jiems tokią garbę ir jų taip apgailaus kaip karžygį.

MOTERŲ RATELIS savo susirinkime Rugs. 16 d., pp. Mišikų namuose, paskyrė pelną iš neseniai buvusio kortavimo vakarėlio, \$10, Pittsburgho Universiteto Lietuvių kambariui.

Be to, paskyrė \$5 į Dariaus-Girėno paminklo fondą. Toliau, nutarė rengti viešą vakarėlį-balių, ir nekurios narės kalba kad surengs ką nors su kėlimui pinigų padovanoti Kauno Vytauto Muzėjaus statybos paremimui.

Lietuvių Kultūrinio Darželio vakarienei, kuri bus Spalių 8 d., Rateljėms pasižadėjo padovanoti savo namie keptų pyragų.

PLĖSIKAI nužudė senukę. Du plėšikai užėjo į krautuvę 2278 W. 5th st., kuria užlaikė senukai Sturskiai. Vienas jų atkiso Struskai, 65 m. amžiaus, revolverį ir pareikalavo pinigų. Jo žmona, 60 m. amžiaus, ta panaciūs, suklido. Už tai vienas iš plėšikų smarkiai rėžė jai į veidą, moteris griuvo, atsimušė į pečių, persikėlė galva ir nužėdė į ligoninę mirė. Plėšikai pabėgo sugriebe \$50.

TURBUT DARBAI Clevelande šia vasarą čia žymiai pagėjo ir tie kurie skelbia kad lešėtkai tukstančių gavo dirbti teisybę sako, nes automobilių pardavėjai sako kad šia vasarą automobilių pirkimas pakilo 175 nuos. virš 1932 metų. Sako pirmą sykį nuo 1929 metų šia vasarą tiek daug automobilių parduota.

NAUJOS REIKMENYS VYRAMS IR JAUNIEMS VAIKAMS Specialiai Pigiomis Kainomis

Broadcloth gražūs	Vaikų Broadcloth	
Marškiniai	79c	Marškiniai 59c
Gražūs apatiniai	25c	Vaikų margos golf hose 25c
Šilko Kaklaraikščiai	35c	Vaikų Rudens kepurės 48c
Gražios Šilko Kojinės	25c	Berankoviai sveteriai 49c
Suade Lumber Jacks	\$2.95	Vaikų Trumpos kelnės 75c
Rudeninės Skrybėlės	2.95	Vaikų geri marškiniai 65c

THE KRAMER & REICH CO.

7002-04 Superior Avenue

Kampas Giddings Rd.

MANO ĮSPUDŽIAI KELIONĖJE Į CHICAGĄ (ISVAŽIAVOM RUGP. 31 D., GRYZOM RUGSEJO 5 D.)

ALVINA SALASEVIČIUTĖ.

Ižanga. Visi jau skaitė "Dirvoje" apie Cleveland News rengtą kontestą išrinkimui keturiolikos Clevelande esančių tautų tipiško merginų, su dovana aplankymo Pasaulinės Parodos Chicagoje. Kadangi man teko laimėti kaip tipiškos Lietuvaitės garbė ir atstovauti toje kelionėje Clevelando Lietuvius, šiūnai stengsiuosi aprašyti mano kelionę ir patyrimus toje kelionėje į Chicagą ir atgal. Cleveland News apmokėjo visoms kelionė ir visą pragyvenimą per tas penkias dienas.

Dar prieš išvažiavimą, trečiadienio vakare, Rugs. 30 d., Cleveland News auditorijoje tas dienraštis surengė visoms kontesto laimėtojomis didelę puotą, laisvą visų susipažinimui tarp savęs ir su mūsų palydove, to paties laikraščio rašytoja, Edna K. Wooley.

Išvažiuojam! Ketvirtadienio rytą, Rugs. 31 d., visos buvom užkviestos išleistių pusryčiams į Allerton viešbutį, kaipo to viešbučio viešnios. Iš ten susodinę mus į taxos nuvežė į W. 9-tos gatvės prieplauką paežeryje. Kadangi dar laivas buvo nepriplaukęs tai vismas nusifotografavo. Už trumpos laiko prieplaukė ir kraštą labai gražus ir didelis laivas "Tionesta". Pradėjome atsisveikinti su pribuvusiais mus išlydėti tėvais, draugais, giminėmis ir supilom į laivą. Lygiai 10 val. ryto laivas pradėjo trauktis iš prieštovės ir prasidėjo mūsų ilga kelionė į Pasaulinę Parodą Chicagoje. Nors mes visos keturiolikos merginų, atstovių iš keturiolikos tautų, nebuvo dar gerai viena kitą pažinusios, bet kad visos keliavom vienu tikslu todėl stengėmės kuogreičiausia susidraugauti, ir tuojau buvom kaip seniausios draugės.

Edna K. Wooley, žymi Cleveland News rašytoja, kurią laikraštis siuntė mūsų palydove, labai gražiai ir pasekmingai atliko tą savo užduotį.

Laive buvom susikirstytos po dvi į vieną kambarį, ir man teko už draugę Čekoslovakę, Harriet Plevka, su kuria aš labai gražiai sutikau. Mūsų vėliavos, kurias kožna vežėmės, buvo prikaltos kryžiai virš mūsų kambarių durų.

Lygiai 12 valandą pasigirdo žvangalas kviečiantis visus eiti pietų. Ištikro aš jaučiausiai kaip milijonierė. Stalas buvo apkrautas visokiais skaniausiais valgiais. Bevalgant dairausi per langą, laivas plaukia ramiai paviršiu kurs žiba kaip deimantas, o dangus artistiskai mėlynas. Po pietų man suteikė smagumo gavimas laiškelio nuo pp. O. ir K. S. Karių su linkėjimu laimingos kelionės. Ačiuojau širdingiausia už tokią draugišką prisiminimą.

Apie 5 valandą pavakare laivas pasiekė ir apsisito Detroitė, bet kadangi buvo arti vakarienes tai mažai kas iš keleivių ėjo į miestą pasidaryti.

Po vakarienes ėjom pasirėdyti del baliaus, kuris buvo laivo keleiviams.

Apie 8 valandą daugelis prisirinko į laivo salę ir visi draugės linksmam dainavom įvairias Amerikoniškas dainas. Laivo šeimininkė perstatė kitiems laivo keleiviams kožnos tautos atstovė ir išaiškino kur ir kokių tikslu mes keliaujame, ir pasiklausė visos keturiolika atstovių kartu padainavom Amerikonišką dainą. Apie 9 val. laivo orkestras pradėjo griežti ir pradėjome šokti. Linksmam praleidę laiką pirmą dieną, apie 2 val. nakties ėjome pasilsėti.

ANTRA DIENA

Penktdienį, Rugs. 1 d. rytą visos sukilom apie 8 val. ir pavalgusios gerus pusryčius ėjome visą laivą. Edna K. Wooley perstatė mes laivo kapitoniui Hayden. Kapitonas tada išvedžiojo mes per visą laivą ir išaiškino visus laivo dalykus.

Po pietų, mes susižavėm visą keturioliką ir tą pačią dieną suorganizavom Visų Tautų Klubą. Įsyrinkime savo valdybą ir pasikalbėjusios susitarėm vesti darbą pirmyn.

Apie 2 valandą, sustojom prie Macinac salos. Čia tai keista ir įspūdinga vieta, panaši į kaimą Lietuvoje. Ant šios salos užginta važinėti automobiliais, taigi kada žmogus nori kur keliauti važiuoja senoviskais vežimais su arkliais arba dviračiais. Nameliai čionai buvo pa-

REIKALAUJAME MERGINŲ 18 iki 25 M. AMŽIAUS

Kuri Lietuvaitė yra populiariškiausia Ohio valstijoje? Kiekviena Lietuvaitė tarp 18 ir 25 metų prašoma atsisaukti į "Dirvos" Administraciją. Užsiregistruokit tuojau, smulkias informacijas gausite atsilankiusios. Iš kitų miestų atsisaukit laišku kuogreičiausia.

PANEIGIA Miesto TARYBOS REIKALAVIMĄ UZTRAUKTI PASKOLĄ

Kaltindama sulaužyme takso mokėtojų pasitikėjimo, Asociacija Būdinkų Savininkų ir Manadžių pasiektė laiską į Miesto Tarybą pirmaadienį, pasmerkiant ją už reikalavimą kad balsuotojai užgirtų užtraukimui didesnę miesto šviesos dirbtuvės.

Laikas nurodo kad tu bondų išleidimas apims takų našta ant 15 metų, ratai iš 14536 mill. šalp daubartinio 15-mil. nustatymo. Taipgi nurodoma kad bondų išleidimas pabrangins elektros pataravimą.

Ta Asociacija primena Miesto Tarybą kad tik trys metal atgal, kada Miesto Valdžia ragino žmones balsuoti už \$31,500,000 bonusų "aprupinimui Clevelando darbais", buvo padaryta prizadas neišleidinti daugiau bondų, išskyrus tokius kurie galėtų būti reikalingi gerovės tikslams, per penkis metus.

"Nėra jokio reikalol didinti miesto šviesos dirbtuvę dabartiniu laiku", pareiškė Asociacija savo laiske. "Clevelandas yra aprūpintas dideliu perversiu elektros gamybos.

"Finansai Clevelando miesto nėra tokio padėtyje kad galėtų atlaikyti tolesnį bonais apskunkinimą nebūt-

niems reikalams. Miesto skolos dabartinio laiku viršija legalias ribas \$15,518,000 suma. Dėl šios priežasties mēstas negali parduoti autorizuotų bondų laiku finansavimui įvairių būtinų reikalių.

"Clevelando mēstas deda desperatiškas pastangas sukelti gana pinigų maitinimui dešėkų tukstančių žmonių kurie reikalinga aprūpinti. Tie kurie dar turi iš ko gyventi dėda desperatiškas pastangas apsimokėti valstijos ir federalius taksus ir išsielekti patys nuo patekimo labdarės gėlobon.

"Tokiame aplinkybėse išrodo neįmanomu kad Miesto Taryba galėtų kėsintis uždėti sunksnę našta ant takų mokėtojų pečių net perženiant savo padarytą rimtą prizada trys metal atgal. Du metal atgal miesto balsuotojai atmetė Miesto Tarybos pasikėsimą sulaužyti savo prizadą iš 1930 metų. (Tai yra atmetimas \$2,500,000 miesto šviesos dirbtuvės bondų pasiulymas 1931 metais.) Priežastys atmeti tolesnius bondų siulymus šiandien yra didesnės negu buvo 1931 metais."

Tas laiškas taipgi kaltina Miesto Tarybą už nedasileidimą viešo apdiskusavimo to klausimo, ir reikalauja leidimo tam apkalbėti.

Paskutinis ir smagiausias šio sezono

PIKNIKAS

Rengia Lietuvių Demokratų Klubas

Šį sekmadienį, RUGSEJO-SEPT. 24, 1933

Pradžią 1 val. po pietų. Lis ar gražus oras.

NAUJOS PARAPIJOS DARŽE IR SALĖJE

18022 Neff Road prie Lake Shore Blvd. Collinwood.

Kalbės Mayoras Ray T. Miller ir kiti kalbėtojai.

Kviečiame atsilankyti visus kurie nori turėti tikrai gerus laikus. Gera muzika šokiais. Įžanga tik 25c.

"ŠALIAI REIK DAUGIAU MAYORŲ KAIP RAY T. MILLER".

—Gen. Hugh S. Johnson, N. R. A. Administratorius.

VIENATINIS atsakymas į šį didelį įvertinimą, išreikštą vieno iš žymiausių narių mūsų Nacionalinės Vyriausybės, yra tai

PALIKIT Ray T. Miller MAYORU

KODEL? Štai keletas iš daugelio priežasčių:

KADANGI Savo griežtumu ir bižišku apsiėjimu RAY T. MILLER išgelbėjo Miestą nuo visiško bankrutavimo.

Nuo Kovo 1, 1932, iki Rugsėjo 1, 1933—bėgyje 18 mėnesių dabartinės administracijos—RAY T. MILLER operavo Miesto Valdžią praleidamas net \$17,311,708 mažiau negu praleista bėgyje pirmesniu 18 mėnesių miesto reikalų vedimui. Tas apima visas buvusias neapmokėtas sąskaitas ir sutartis sulęg kontraktų kurie buvo padaryti.

JOKIOS NUOŽVALGOS GROBISAVIME NEBUVO MESTA I RAY T. MILLER AR BENT KURIA DALI JO ADMINISTRACIJOS. Jokie kontraktoriai ir reikmenų pristatytojai neturi mokėti niekam kyšų kada turi biznį su Miestu.

RAY T. MILLER pravarė naują sutartį su Cleveland Illuminating Company ir nupigino elektros kainą nuo penkių centų iki keturių centų. Tas reikiša sutaupymą virš \$12,000,000 Clevelando gyventojams naudojamis elektrą bėgyje tos sutarties gyvavimo.

Po vadovybė RAY T. MILLER'IO Clevelandas yra pirmasis miestas darantis progresą išbėgti iš depresijos.

Ir pats svarbiausias ir neuzginčijamas faktas kurį privalo atieitiu Grupės žinoti — Kiekviena tauta šiame mieste pirma REIKŠMINGAI REPREZENTUOTI VISUOSE DEPARTAMENTUOSE MUSU Miesto VALDŽIOS KAIP YRA DABARTINĖJE ADMINISTRACIJOJE.

Vadovystėje RAY T. MILLER Cleveland išliko nuo Pasiskolinimo. Vadovystėje RAY T. MILLER Cleveland Pradeda Atsigaut Darbais.

Eikit į Budeles Antradienį, Spalių-Oct. 3

ir BALSUOKIT už RAY T. MILLER MAYOR

Padėkit Kryžiuką (X) prieš vardą RAY T. MILLER ir galit būti užtikrinti

Teisingumu-Atsakantumu-Darbų Gerėjimu

Democratic Executive Committee, W. B. GONGWER, Chairman.